NĂM THỨ SÁU SỐ 706 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ NĂM 12 AVRIL 1928

Đã ảnh vô Phi Hồng Cụ HS Petrus Ký (67-74) cảng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Hà Nội)

HÃY HÚT
THUỐC DIẾU
HIỆU
JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE INDOCHINE N° 5586

LA CIGARETTE BASTOS PLAIT
LA VRAIE DE VRAIE

Cuộc chiến-tranh thế-giới sau nầy

(*Tiếp theo*)

Vả lại từ cuộc âu-chiến ông Lý Nỉnh đề xướng lên cái thuyết: xoay đổi đế-quốc chiến tranh (guerre impérialiste) ra xã-hội chiến-tranh (guerre civile) cái thuyết ấy đề xướng lên thành ra những cuộc vận động rất kích liệt và về các thợ thuyền và nông dân quần linh, một mai có cuộc chiến tranh khác, cái thuyết của ông tổ cộng-sản lại bồng-bồng bột-bột nổi lên lần nữa, ấy là cái nguy cơ cho cuộc Đế-quốc chiến-tranh. Nước Mỹ-và nước Anh là hai anh đại tư bản, hai anh đại đế quốc, họ đã từng thấy cái triệu chứng nguy ngập ấy (như cuộc Sacco Vanzetti ở Mỹ, cuộc Tổng bãi công ở Anh, việc đế-quốc Nga đổ hồi 1917) nên họ đề phòng riết, quyết nhiên chưa dám gây sự ra thì chỉ làm mồi cho ai mà thôi.

Xét cái tình trạng của hai nước trên kia thì chúng tôi có thể kết luận rằng cuộc chiến tranh Anh Mỹ là một cuộc chiến tranh hiển nhiên phải có (vì sao? trong bài ông Tình-Tiên đã thuật rồi) nhưng cuộc chiến tranh ấy không phải là cuộc chiến tranh khỏi điểm gây thành ra cuộc thế giới chiến tranh như hồi Pháp Đức hồi Âu-chiến 1914.

. . .

Bây giờ chúng tôi lại giải cái vấn-đề thứ hai là: thế-giới chiến-tranh có phải là một cuộc chiến-tranh Liên-Âu Liên-Mỹ Liên-Á chăng? Muốn giải đáp cái vấn-đề ấy thì phải xét:

1. Cái tình trạng liên-minh của các nước Âu-châu ra thế nào?

2. Cái tình trạng liên-minh của các nước Mỹ-châu ra thế nào?

3. Cái tình trạng liên-minh của các nước Á-châu ra thế nào?

Từ sau cuộc Âu-chiến, cái hiện trạng ngoại-giao của các nước Âu châu đều thay đổi ra một cuộc diện rất mới. Tuy cuộc Liên-Âu đề xướng ra đó, chẳng qua là một ngôn xảo trá trong trường quốc tế vậy thôi; chớ các nước ở Âu-châu họ vẫn gạnh nhau tợn lắm, thù nhau dữ lắm. Dư luận thế giới còn sợ chưa biết cuộc Âu-chiến thứ hai có tránh được không. Nước Đức từ sau khi thua Pháp và các nước đồng-minh, lấy làm xấu hổ tức tối lắm, và lại các đất thuộc địa, các thị-trường của Đức đều bị xâm lược hết, binh-bị quân-nhu của Đức cũng bị triệt giảm rất nhiều, nước Đức chỉ hằm hằm chờ cơ hội để ra tay trả cái mối hận ngày xưa. Từ sau khi đã khôi-phục kinh-tế và chánh trị trong nước rồi thì cái chí trả thù của họ lại càng hăng lắm.

Nước Anh lúc trước giúp Pháp đề đánh Đức, nhưng sau khi hòa-nghị thấy Pháp được nhiều quyền lợi ở miền sông Rhin (mỏ than ở hạt sông Rhur, mỏ sắt ở Alsace Lorraine) lại có nhiều thế lực ở các nước về bán-đảo Ban-căng (Balkan); ngoài có đó, ở Phi-châu và ở Cận-đông cái lợi-quyền hại nước Pháp, Anh vẫn có nhiều chỗ xung đột nhau, nên nước Anh lại có cái vẻ khuynh hướng thân Đức mà bài Pháp, mấy lần vì có ý ủng hộ cho Đức đến nỗi hầu cùng với Pháp quyết-liệt. Nước Anh lại còn liên-hiệp với Ý là một anh thù Pháp nữa. Nước Ý từ theo chủ nghĩa Pha-xít (Faciste) cái tư tưởng đế-quốc lại phát đạt ra, họ lấy sự xâm lược miền bắc Phi-châu và Tiểu-Á-tế-Á làm đối-tượng tiến-hành. Vấn-đề Tanger vẫn chưa giải quyết xong. Người Ý họ cho đất Tuy-ni-di, (Tunisie) tuy là thuộc-địa của Pháp nhưng họ bảo là chính của (họ ở tại đất ấy dân số Ý nhiều vài mươi vạn, dân số Pháp chỉ có trên bốn vạn). Vã chăng người Ý họ lại muốn bành trướng cái thế lực của họ qua bán-đảo Ban-căng nhưng lại gặp ngay thế-lực của Pháp. Chốn nầy là cái thùng thuốc súng của Âu-châu, Âu-chiến trước đã nổ một lần rồi, không khéo thì sau nầy lại nổ một lần nữa. Cái kẻ hoạch của Ý nhờ Anh âm-trợ nên cuộc xung-đột Pháp-Ý không sao tránh khỏi. Nâm vừa qua hai nước đã gần đánh nhau

Còn nước Nga thì vừa rồi bị Anh tuyệt giao. Anh với Nga vốn hai bên đều có thâm thù, vì Anh là một nước đại-tư-bản đại-đế quốc, Nga là một nước cộng sản chủ-nghĩa, phản tư-bản, phản đế-quốc, cho nên hai bên ghét nhau thù nhau; nước Nga đã từng gây sự cho Anh nhiều cuộc bối rối thiệt thòi rất lớn: như cuộc lồng-bải-công ở Anh, cuộc tẩy chay Anh ở Tàu, cuộc phản-kháng Anh ở các đất thuộc-địa, cuộc ba giả dân hòa Nga đề phá giả dầu hỏa Anh v.v... Vì vậy nên Anh tuyệt-giao với Nga. Cuộc chiến tranh Anh-Nga cũng khó tránh được. Lấy cái tình trạng các nước Âu-châu đối với nhau như thế thì cái thuyết liên-kết các nước Âu-châu để đánh với các nước khác quyết nhiên là không thực-hiện được, vì trong bề đồng Âu-châu vẫn có cái thù không đội trời chung kia mà. Nhất dân có cuộc thế giới chiến-tranh, họ sẽ thừa cơ chia phe để đánh lẫn nhau vậy. Mà vạn bất-đắc-dĩ họ có liên nhau thì có lẽ chỉ trong một thời-kỳ ngắn ngủi để phát khởi cuộc chiến tranh lên rồi sẽ thừa cơ mà trở giáo. Chúng ta không thể nào mà tin cái miệng đạo đức ngoại giao của họ đặng, dầu kỳ bao nhiêu điều ước rồi cũng chỉ hóa ra một nắm giấy lộn mà thôi.

Còn cuộc Liên-Mỹ chẳng qua là cái ngôn gian xảo của Hoa-kỳ để gạt các nước Trung-nam-Mỹ mà đem thế lực chính-trị và kinh-tế của mình bá-chiếm cả châu-Mỹ.

Chánh-phủ Hoa-kỳ vẫn dùng cái chánh-sách xâm-lược các nước Trung-Nam-Mỹ và nhiều khi lại can-thiệp đến nội-chính của các nước ấy nữa (như cuộc loạn ở Nicaragua), các nước ấy lấy làm tức Hoa-kỳ lắm, nên họ đều xin vào hội Liệt-cước Genève để chế-ngự cái thế lực của Hoa-kỳ. Gia dĩ trong nước họ vẫn thường có cuộc nội loạn, còn ở ngoài đối với châu-Âu, châu Á chưa có cái thù hiềm gì. Vậy thì nước Hoa-kỳ cũng khó lòng rủ họ lắm.

Còn cuộc Liên-Á chiến tranh thì có có thành được, nhưng phải bỏ chủ Nhựt ra ngoài mới xong. Khốn một nỗi cuộc Liên-Á xướng lên là chính mồm chủ Nhựt, thì sự đuổi Nhật ra ngoài vẫn khó lòng lắm. Nhựt từ khi bị Anh lừa, Mỹ trục, Úc đuổi, trên thế-giới đứng vào thế cô, nên mới giả vờ làm bạn với anh em đồng chủng lập cuộc Liên-Á để đề dọa Âu-Mỹ một lúc vậy thôi. Chớ thật ra thì Nhật chỉ làm le muốn ăn tươi nuốt sống anh em bà con mình kẻ những bao giờ kia!! Xem cuộc Liên-Á hội-nghị ở Trường-kỳ (Nagasaki) bao nhiêu vấn-đề thuộc về quyền-lợi Nhật ở Sơn-đông, Mản-châu Cao-ly, đại biểu Tàu đem ra giữa hội-nghị thì đại-biểu Nhật giả đò làm lơ hết. Một mai có cuộc thế giới chiến-tranh, Nhựt thừa cơ hội liệt-cường bối-rối sẽ ép nước Tàu cùng các dân-tộc yếu hèn ở Á-châu phải làm tôi mọi cho họ cũng chưa biết chừng. Vả cái thủ-đoạn ấy họ vẫn đã từng dùng trong khi Âu-chiến năm 1915, bắt Tàu phải ký bản điều-ước 21 điều. Chừng cớ còn đó, người Nhựt dầu có uốn lưỡi hay họ thề nào cũng chẳng ai tin đâu. Chừng bỏ nước Nhật ra ngoài, thì vị tất cuộc Liên-Á đã có.

Vậy chúng tôi kết luận rằng: thế-giới chiến-tranh sau nầy không phải là cuộc chiến-tranh Liên-Âu, Liên-Á, Liên-Mỹ. Vậy thì cuộc thế giới chiến-tranh sau nầy là thế nào? tại chỗ nào? tại nước nào? trong một bài sau sẽ giải đáp.

NAM-XÍCH-TỬ
lai cảo.

Cảm tạ

Trong tuần lễ trước tôi có xuống Rạch-giá viếng chư qui độc-giả của Đông-Pháp Thời-Báo, thì có bác, anh em trong hạt đều đã hết lòng chiếu cố hậu đãi. Song ngặt vì phận sự ràng buộc nên không thể đi khắp cả mọi nơi.

Nên nay tôi có cậy ông trưởng-tòa Thơ và ông Dương-quang-Thích, người trong qui hạt, thay mặt cho tôi mà thâu hộ những số tiền còn thiếu lại của Bổn báo và nhận lãnh những số tiền của ai muốn mua Đông-Pháp; kính xin chư độc giả niệm tình mà hoan nghênh người thay mặt cho Bổn-báo.

Trân trọng bấy nhiêu lời cảm tạ.

DIỆP-VĂN-KỲ.

Thôi còn chi nữa mà ngờ

Nay xin đăng lại chơn dung của người thâu tiền của bổn-báo là ông *Nguyễn-văn-Nhu* tên đây.

Xin các bạn độc-giả ở Lục-tỉnh nhận kỹ hình nầy, hoặc giữ số báo nầy, để khi nào ông Nhu đến nhà thâu tiền cho khỏi phải đều gì nghi ngại.

Cáo bạch

Số báo nầy nhơn nhiều bài quá, nên bài «*Lễ kỷ-niệm cụ Phan Tây-Hồ*» của ông Ngô-tất-Tố xin hoãn đến số tới sẽ đăng tiếp.

Đ. P. T. B.

Xem trong Phụ-trương Phụ-nữ có bài cụ Sào-Nam.

THẾ-GIỚI THỜI-ĐÀM

Cái vấn-đề Ấn-độ thiệt là khó lòng cho nước Anh

Nếu so sánh theo trong bọn đế-quốc Âu-châu, thì cái chánh-sách thuộc-địa của nước Anh kể cũng đã là khôn khéo lắm. Nước Anh vẫn tiên-tri rằng những đất thuộc-địa kia không phải là những vật có thể giữ mãi đời đời, nên chỉ phần nhiều thuộc-địa Anh, Anh đã sớm cho được quyền tự-chủ. Các thuộc-địa như *Canada*, như *Australie*, như *Nouvelle Zélande*, như *Afrique Australe*, đối với mẫu-quốc cơ-hồ không còn dính dấp gì nữa: ở mỗi thuộc-địa, mẫu-quốc chỉ sai quan có một vị quan thống-lĩnh để cho có chừng mà thôi; thế mà gần đây thấy nhiều rồi lại đổi Chánh-phủ Luân-Đôn (kinh-đô Anh) một hồi hải giảm luôn cái chức thống-lĩnh ấy đi... Về phương-diện ngoại-giao, các thuộc-địa tự-chủ ấy cũng được công quyền lắm. Tự họ có thể muốn kỳ điều ước với bất kỳ nước nào cũng đặng, còn những điều-ước của nước đó ký họ không cần phải tuân theo. Họ vẫn có những sứ bộ riêng của họ và tuy ý muốn tiếp-ứ-bộ nước nào thì tiếp. Họ làường cho đến nỗi lo ngừa những hỏa của người Anh chở nhập cảng, nếu thứ nào có hại, thì họ có quyền đánh thuế thiệt nặng để ngăn cấm bớt.

ÔNG GANDHI

Nhưng, mất bên nở, vớ bên khác, nước Anh đã không nhớ cây các thuộc-địa tự-chủ được mấy chút, thì lại mưu toan gỡ gạt phía Ấn-độ. Đối với nước Ấn, người Anh vẫn thi-hành cái chánh sách thuộc địa lỗi củ, nghĩa là lợi dụng được chừng nào thì lợi dụng.

Ấn-độ là một nước rất đông người ở thế-giới. Dân-số Ấn độ tổng-cộng nhiều tới gần tám dân số nước Anh. Ấn-độ cung-cấp một thứ nguyên-liệu rất cần-thiết cho người Anh: là bông sợi (*coton*). Ai cũng biết ở nước Anh nghề dệt vải là nghề trọng-yếu thứ nhứt, mà nếu kiếm không ra bông, thì mấy mươi vạn thợ-thuyền ở các nhà máy dệt biết làm nghề gì mà ăn? Còn như bông sợi của Ai-cập hay của Huê-kỳ thì người Anh không mong gì mua được nữa, bởi vì ở các xứ ấy, nghề dệt bây giờ cũng đã phát-đạt lắm, nguyên-liệu của họ họ vẫn giữ lại để cung-cấp cho công-nghệ trong xứ, có thứa đâu mà đem bán cho người Anh. Vả lại, Ấn-độ là một cái chợ bán hàng rất quí cho nước Anh. Tuy ngày nay công-nghệ nước Ấn tiến-bộ đã nhiều, các xưởng máy bộ dệt nhiều, các xưởng máy ở Calcutta và ở Bombay khuếch-trương đã bộn, thế nhưng thường năm người Ấn-độ họ cũng vẫn còn phải mua đồ của Anh đến hàng mấy chục triệu; nếu vạn-nhứt mà sẩy mất Ấn-độ thì nước Anh e tất-chí phải nghèo. Bởi vậy nên lâu nay người Anh vẫn lo-lắn lắm: họ lung-lạc xứ Ai-cập, họ dựng xưởng máy bình ở Singapour, và trước kia họ kết-liên với nước Nhựt, chẳng qua đều là do cái bụng lo mất Ấn-độ cả.

Tuy-thế-hiên, người Anh lo xa đến đâu mặc dầu, dân Ấn-độ ngày nay quyết chẳng phải như dân Ấn-độ ngày trước. Cách đây chừng sáu bảy mươi năm, nước Anh cứ lấy võ lực mà cai trị Ấn độ, chớ như bây giờ thì không được, võ-lực bây giờ không đủ khiến cho Ấn-độ phục-tòng nữa. Dân Ấn-độ tuy đông, nhưng mà phải cái va chia nã ra rất bấy, xâu xé nhau vì chủng-tộc, tranh-đành nhau vì tôn-giáo, nên thuở giờ người Anh họ vẫn trông có thể lợi-dụng những sự tranh đành xâu xé ấy mà cỡi cổ đè đầu mấy trăm triệu bà con ông Tagore đặng. Nhưng họ nghĩ thế là lầm. Hồi Đại-chiến, họ đem đến hơn một triệu người Ấn-độ sang tòng chinh bên Âu-châu. Hồi bấy giờ nước Anh cũng như nhiều đế-quốc khác ở Âu-châu, cũng nói dối với bọn dân thuộc-địa rằng: «Chúng bay cứ việc hiệu-từ đi, rồi đây ta sẽ cho chúng bay được quyền tự-chủ». Trong khi cấp-bách, ai cũng tưởng nói dối cho qua buổi thôi, không dè bọn dân thuộc-địa là bọn khao-khát sự tự-chủ đã lâu, đặng lời hứa thì nhớ như đinh đóng. Ngọn lửa chiến tranh vừa tắt, nước Irlande một hai đòi độc-lập, Anh bất-đắc-dĩ phải cho; nước Ai-cập mấy phen tuyên xướng tự-do, Anh hoảng-hốt cũng phải nới lỏng bớt. Thấy hai nước ấy làm dữ mà có hiệu-quả, Ấn-độ bắt chước theo. Bọn thanh-niên Ấn-độ sang du-học bên Âu-châu, lúc thành tài trở về nước, học thức không kém gì người Anh, vậy mà hoặc kiếm không có việc mãn, hoặc quyền lợi phải thua sut người Anh, thì tự nhiên bọn sinh lòng cảm tức, ấy, cái chủ nghĩa quốc-gia của Ấn-độ nó manh-nha ra từ đấy. Đồng-thời lại thêm ông Cam-địa tuyên-xướng cái chủ-nghĩa «bất cộng tác» nữa.

Người Anh thấy thế mình ở Ấn-độ không khác gì ngồi trên ổ kiến lửa, bèn lại-đặt tinh đem một vài sự cải-cách lặt-vặt để mua lấy sự bình-yên. Nhưng tuyệt-nhiên không được công-hiệu gì cả; người Ấn-độ bây giờ họ đòi tới cái chủ nữa kia, chớ một đôi sự cải-cách lặt-vặt hả phải đã đủ làm cho họ yên được đâu!

Đã biết bao phen rồi, người Ấn-độ tỏ lòng phản-đối người Anh một cách rất kịch-liệt. Ngày Đông-cung hoàng thái-tử của nước Anh qua du-lịch Ấn-độ, dân Ấn-độ vác đồ nhằm liệng ngay vào đầu ông hoàng! Người Anh bắt bớ họ, tù tội họ mà họ vẫn có sợ đâu! Lại mới đây, chánh-phủ Anh sai một phái bộ qua Ấn-độ để nghiên-cứu về việc sửa đổi hiến-pháp, thì phái-bộ đã bị một cái phong-chào tẩy-chay rất kịch-liệt; lòng-tụ của đảng phản-đối là ông Montical Nekase, nhứt định không chịu cộng-tác với phái-bộ và tuyên bố rằng cái mục-đích của dân nước Ấn bây giờ là quyết đòi cho được tự-do hoàn-toàn mới nghe.

Còn những cuộc đình-công trong nước thì giây dưa ra khắp cả các giới: chẳng những thợ thuyền đình-công, mà cho đến các quan-lại trong chánh-giới, các vị giáo-sư trong học-giới cũng rủ nhau đình-công nữa!

Có kẻ bảo rằng những phong chào ấy là do cái ảnh-hưởng của bọn cộng-sản gây nên. Nói thế cũng có lẽ, nhưng xét kỹ lại thì nguồn gốc các phong-trào ấy thiệt là ở như «chủ nghĩa quốc-gia»: cái nhiệt-độ của chủ-nghĩa quốc-gia của người Ấn ngày nay đã lên đến cực điểm. Chính vì thế mà cái vấn-đề Ấn-độ ngày nay mới thiệt là khó lòng cho người Anh. Chưa biết rồi đây người Anh họ sẽ giải-quyết ra sao?....

B. T. M.

Vụ giết sơn-đầm Tournier ở làng Phong-thạnh

Tôi đã biết trước chẳng bao giờ mà ông Ngô-văn-Huấn thêm trả lời cho ai về vụ Phong-thạnh. Vì sao? tưởng chẳng cần phải nói, ai cũng biết.

Vậy từ đây kinh xin công chúng, ai đã tự nhận mình là người có chút thương tâm, thì nên nhớ đầu đuôi vụ Phong-thạnh ra sao, nên nhớ vì ai mà làm cho hồn mạng thác oan, nên nhớ cái lương tâm, cái thái độ của hạng người đã tự xưng mình là thượng lưu, là thay mặt cho công chúng ra sao.

Có công thì thưởng, có tội thì trừng: Ai là người tôi ác của xã-hội, thì đều phải nên bỏ ra ngoài xã-hội.

Ôi! tôi cũng đã từng thấy công chúng Việt-nam đối đãi với những người có tội với nước nhà ra sao. Vậy mà ngày nay, ai là người tội ác có mong tránh khỏi như ngày kia chăng?

Vậy chớ, chén trà Ô-môn, bữa cơm Rạch-giá mà đã vội quên sao?

Vậy chớ cả mấy mươi ngàn dân lực lãnh năm ngoái hoan nghênh, bây giờ có sốt sắng mà hoan nghênh cái vụ Phong-thạnh nầy như xưa chăng?

Tôi tự giữ mình là nhà ngôn-luận, làm cho hết phận sự là đủ. Không cần thưởng, không sợ thù, cứ một mực làm cho đến cùng đến tột, làm sao cho khỏi thẹn với lương tâm, khỏi phụ lòng Quốc-dân tin nhiệm. Vậy mà rồi đây Quốc Dân có giữ cho trọn sự đối với vụ đất Phong-thạnh không? Đều ấy tôi không đặng phép trả lời.

Nay tôi chỉ xin thuật rõ tình cảnh nhà họ Nguyễn từ khi lâm nạng đến nay cho mỗi người đều rõ biết.

. . .

Ai cũng còn nhớ theo như lời khai của Nguyễn-văn-Tại, thì «... hồm 14 Decembre 1925, Nguyễn-văn-Tại vô tòa Bố làm sách ghe, thì nghe nói ngày đó có tên Mả-Ngân vô Toa Bố thân mải đất của nó...» Mà quả thiệt là tờ thuận mải đất thì đề ngày tại Bacliêu 20 Février 1926, qua đến ngày 24 Mars 1926 thì có quan Thông-đốc Namký phê chuẩn.

Từ đó đến sau nội gia-quyền nhà họ Nguyễn đã từng trải qua biết bao nhiêu tân khổ. Cũng nội trong năm 1926, thì đã có lăng đến tịch biên lúa ruộng mà giao cho Mả-Ngân; biên nhận một đồng lúa hơn ba ngàn giạ trong khi mười Chức và Nguyễn-văn-Tại đi vắng, chỉ có một mình Nguyễn văn Nhinh ở đó mà thôi.

Mà từ đó trở đi, chẳng có năm nào mà chẳng xảy ra chuyện rối rẻn ở trong miếng đất ấy. Xảy ra qua đồn rồi rẻn cho đến nỗi nhiều khi trưởng tòa không chịu đi biên ký về vụ ấy nữa. Rồi rẻn cho đến nỗi bà huyện Lành, tôi ông gia của ông Ngô-văn-Huấn, tuy đã mua đất lại của Mả-Ngân, mà tư đó cũng không thâu được bao nhiêu lúa ruộng, cũng không dám đuổi gia-quyền họ Nguyễn ra khỏi miếng đất ấy. Khó như vậy, mà sao bà huyện Lành lại xuất ra đến 20 ngàn bạc mà mua làm chi? Lạ thiệt! Lạ cho đến nỗi có nhiều người tọc mạch nói rằng: Bà huyện cũng là mộ cái binh phong thứ nhì cho ông Huấn mà thôi. Đều ấy chưa chắc. Mà nếu như Bà huyện Lành mua thiệt, thì ông Ngô cũng là quá tệ. Mình ở đó, biết miếng đất ấy là một chuyện khó mà nở để cho thông-gia mình là một người dân bà góa chen vô mà mua, ông Ngô-văn-Huấn tệ thiệt! Hay là Ngô đại Nhơn lại nghĩ rằng Bà huyện Lành là dân tây chăng? Nghĩ vậy thì lầm quá.

Phải như không lầm, thì làm sao mà chết hết năm mạng?

Ôi, sự tích đầu đuôi vụ chết ấy, càng thuật lại càng thương tâm. Ai bắn ai trước, ai giết ai cách nào, thì ai cũng đều là người vô tội. Sơn đầm Tournier cũng oan vậy thôi. Người chánh tội nhơn ngày nay là người chẳng bao giờ Tòa-án phạm đến đặng. Chỉ còn chờ tòa án Lương-Tâm và tòa án Dư-Luận xử giùm. Song có 1 đều ta nên buồn là nghề hom mới xảy ra vụ ấy, thì có ông thầy thuốc Annam đi đến đó liền. Song chỉ có một mình mà một bên thì phải đi theo tử thi ông Sơn-đầm Tournier, một bên thì phải lại đến miếng đất coin có mấy người lâm bịnh. Ông ta không biết liệu làm sao, mới đến hỏi quan chánh chủ tỉnh rằng: «Phận sự tôi là ở đâu?», thì Quan chánh chỉ vào tử thi ông Tournier nói rằng: «Đó là phận sự của anh!». Than ôi, thương hại cho mấy người bị thương còn nằm đó mà không ai bằn bó gì hết.

Thôi, mà cũng chuyện đã qua, phiền ai làm chi. Ta hãy nên nhìn lấy bốn năm cái mả trên đây (1) nghi đến đời người, nghĩ đến thân phận những ai là người cui cút làm ăn, chỉ biết nương nhờ hai bàn tay trắng, trên nắng dưới nước, rồi một ngày kia lại bị những quân tham lam độc ác làm chết thân, nát nhà mà trở trơ nằm trong đống mà trên gò là nơi mình úc sanh tiền đã cung nhau đổ mồ hôi sôi nước mắt. Thảm thay!

DIỆP-VĂN-KỲ

(1) Có tấm hình của mấy nấm mả chụp ở Phong-thạnh, nhưng bởi làm cliché chưa kịp, nên chỉ sẽ in trong số bảo tới.

Quảng-cáo đồng-bào

Nhà in Báo-Tôn, nay đã thuộc về ông Diệp-văn-Kỳ trọn quyền làm chủ, không phải chung cùng với ông Nguyễn-huỳnh-Điểu như trước nữa.

Vậy ông Diệp-văn-Kỳ đã sắp đặt chỉnh đốn lại, các công việc trong nhà in được hoàn-toàn hơn trước nhiều.

Định bắt đầu từ ngày thứ hai 9 Avril nầy thì nhận lãnh làm các công việc. Xin mời đồng-bào xa gần chiếu cố.

Nay kính cáo.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Nên lại hàng **« BERLIET » GARAGES INDOCHINOIS**

Số 1 đường Lefèbvre Saigon mà lựa, có nhiều kiểu xe mới lạ. Mới có thứ xe Grand Tourisme 4 và 6 cylindres; và c âssis Industriels 1800 kgs avec frein-avant và servo-frein.

Cùng anh-em chị-em yêu quí

Gần nay tôi tiếp được nhiều bức thơ của anh-em chị-em ở lục-tỉnh gởi về đại để hỏi tôi rằng: « có phải tôi hợp-tác với M. *Đỗ-khải-Hoàn* là chủ-nhân *Hỏ-Hải tung-Thơ* phải không? » Tôi xin đáp rằng: « Tôi không can-thiệp gì tới việc làm của M. *Đỗ-khải-Hoàn* cả, còn như *Hỏ-hải tung-thơ* số đầu có đăng một bài thơ kỳ tên tôi, thì bài thơ ấy tôi đăng ở tạp-chi Rạng-đông năm trước đó » Tôi chỉ trả lời những câu hỏi có quan-hệ tới tôi mà thôi, còn những câu hỏi khác về tâm-lý hành-động của M. Đỗ-khải-Hoàn thì xin miễn đáp.

Nam-kiều, TRẦN-HUY-LIỆU
Lai cảo.

Mất giấy căn cước

Có lượm được cái giấy căn-cước số 11377, tên Phạm văn Huy, người Bắc kỳ, tỉnh Nam Định.

Xin ghé ngay đến bổn-báo ở số 96 đường Mac Mahon mà lấy lại.

Bay đến Hanoi

Hai vị phi-thông trứ-danh của nước Pháp là Costes và Le Brix *đã bay từ Nhựt-bổn qua đến Hanoi sáng hôm thứ hai 9 Avril vừa rồi.*

Qua sáng hôm sau thì đã rời Hanoi lúc 5 giờ rưỡi và vận máy mà bay thẳng qua Calcutta (Ấn-độ).

Chạy qua Paris

Các độc-giả còn nhớ rằng trước đây đã có hai người tây ở Saigon tên là Laubinet và Cravetto *định đi xe hơi từ Saigon qua Paris, nhưng mới bò tới biên-giới Miến-điện, thì bị cùng đường nên đã phải thối lui.*

Nay lại có hai người thiếu-niên người Pháp, tên là Vairat *và* Abadie *cũng định đi xe hơi từ Saigon qua Paris. Đã khởi hành khi 10 giờ mới bữa chúa-nhựt 8 Avril tuần rồi.*

Các nhà từ thiện

Gởi tiền giúp đồng-bào bị lụt tỉnh Thanh-hóa

MM. Trần văn Tường, cựu hương-chánh à Rạch-kiến Cholon	5 $ 00
Phạm văn Thiệu à Rạch-kiến Cholon	3 00
Phạm ngọc Cưa à Rạch-kiến Cholon	3 00
Nguyễn-v-Ngọ à Rạch-kiến Cholon	3 00
Phạm minh Trực à Rạch-kiến Cholon	2 00
Lại minh Nhơn à Rạch-kiến Cholon	2 00
Hồ văn Nghệ à Rạch-kiến Cholon	1 00
Võ văn Nghĩa à Rạch-kiến Cholon	1 00
Mme Nguyễn thị Nam à Rạch-kiến Cholon	0 50
MM. Phạm kỉnh Nhượng à Rạch-kiến Cholon	1 00
Tích à Rạch-kiến Cholon	1 00
Xe à Rạch-kiến Cholon	1 00
Đàm à « «	1 00
Tiên à « «	1 00
Bùi công Đăng à Rạch-kiến Cholon	1 00
Phạm khương An à Rạch-kiến Cholon	1 00
Châu minh Được à Rạch-kiến Cholon	2 00
Nguyễn tấn Huởn à Rạch-kiến Cholon	1 00
Phạm-tấn-Đại à Rạch-Kiến Cholon	1 00
Huỳnh văn Dầu à Rạch-Kiến Cholon	3 00
Tấn à Rạch-kiến Cholon	1 00
Trần hữu Tuấn à Rạch kiến à Cholon	1 00
Phạm văn Hỉ à Rạch-kiến Cholon	1 00
Nguyễn văn Hoài à Rạch-kiến Cholon	1 00
Xang à Rạch-kiến Cholon	1 00
Nguyễn hưng Long à Rạch-kiến Cholon	1 00
Cong	40 $ 50
Số tiền mấy kỳ trước	1344 $ 26
Tổng cọng	1384 $ 76

HÃY ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Hay lắm! Hay lắm!!

Chuyện lạ

KHÔNG CẦN MÁY BAY MÀ BAY ĐƯỢC NHƯ CHIM

Hiện nay trong hàng-không-giới người ta đang lưu-tâm đến *vấn-đề bay không máy* của một cựu-phi-công Nga là đại-úy Victor Dibosky đề khởi. Đại-úy tuyên-bố rằng ông đã giải-quyết được vấn đề *người bay trên không trung* mà chỉ dùng đến nhơn-lực chớ không dùng ở động-lực của máy móc. Ông chế ra một thứ dều gọi là *ornithoptère* dài 3 m 68, cánh dều ấy dài 7 m 325, tốt cả nặng tới 130 livres. Nhờ thứ dều ấy mà người ta có thể bay lên cao được. Theo như lời đại-úy thì tôi đây loài người có thể vượt được không-gian, tha hồ lửng lơ trên lưng trời, kỳ cho đến lúc mệt mỏi phải hạ xuống đất. Đại-úy đã từng khảo-sát về cách bay cùng các cơ thể của một loài chim gọi là *albatros* rồi mới phỏng theo đấy mà nghĩ cách chế ra thứ dều kia.

Dùng bộ dều của đại-úy bay lên thì người bay phải nằm rạp xuống cho không-khí ít bị cản, tay thì bẻ lái mà chơn thì đạp cho dều bay lên.

Dều làm bằng chất sát nhẹ (aluminium) còn bộ khung thì bằng sắt.

Nếu cuộc thí nghiệm này hoàn-toàn thì đại-úy Dibosky sẽ mở ra một kỷ-nguyên mới trong nghề hàng-không

TRONG TÁM THÁNG ĐỀ NĂM ĐỨA CON

Một tờ báo Tây đăng tin ở kinh-đô nước Anh có một người vợ nhà nông-gia trong tám tháng trước sinh ba được hai đứa con trai, vừa mới đây lại đề được ba đứa con trai nữa. Mấy đứa bé sau nầy mới ra đời, được ít lâu thì tắt thở.

Các nhà bác-sĩ cho việc nầy là kỳ-dị, xưa nay chưa thấy bao giờ, nên đang để tâm nghiên cứu.

Một người trong tám tháng trời mà đề được năm đứa con trai thì thiết là xưa nay chưa từng thấy.

H.T.N B.

Cầm xe hơi

Ông xã-tây Saigon mới ra một đạo nghị định, hạn chế về sự xe hơi đậu tại đường Catinat như vầy:

Trong những giờ sau nầy, thì cấm những xe hơi đậu dựa lề đường Catinat không được đậu quá nửa giờ:

Buổi mới: từ 9 đến 12 giờ.
Buổi chiều: từ 17 đến 20 giờ

Ai vi-lính sẽ bị phạt theo luật pháp.

Lộn tên

Trong số báo trước, nơi bài « *Trung-Hoa Cận-Tin* », tên Lý-tế-Thâm để lộn dưới hình Bạch-sùng-Hy, còn tên Bạch-sùng Hy thì lại để lộn dưới hình Lý-tế-Thâm. Vậy xin độc-giả biết cho.

Cung tụng lương y

Tôi chẳng may mắc phải bình trí lậu và mạch lương đã hơn 2, 3 tháng. Vào nhà thương Cholon mổ hốn lần song bình không thuyên giảm.

Khi ra nhà thương, tôi chạy biết bao nhiêu thuốc, tiềm biết bao nhiêu thầy: Annam có, Khách có, Tây có, song ông nào trị cũng trơ trơ, tốn kém rốt nhiều, tiền hết tật còn, trường đà mang khốn.

Tôi có vô Cholon cho mấy ông thầy khách trị, biết trị bình trí, song mấy ông cũng cho không hết.

May nhớ người anh em điềm chỉ cho tôi rước ông danh y TIỀU-THÀNH, người nước Triều-Châu ở Bang-Long, bạt Soctrang, cho thuốc trong hai tháng thì tôi đã lành mạnh như xưa. Ơn ấy chẳng biết chi đền nên có mấy hàng tặng đáp ơn ông thầy.

Saigon, le 1er Avril 1928
TRẦN-QUANG-CẢN
Thông phán Toà Tân Đáo
Saigon.

Lời rao

Tại hãng dệt vớ Tissage Lê-văn-Thế n° 19 Quai de la Marne Saigon (ngay đó Cầu-ông-lãnh gần nhà thờ) có dệt đủ các thứ vớ rờ gạt (régate), khăn choàn cổ (cache cols) khăn choàn lạnh (écharpes), bao tay (gants) và nhuộm đồ y phục đủ màu (teint).

Muốn cho xứng lòng quí vị đồng bào và nước ta sẽ mở mang nên tôi có dạy học theo công nghệ nầy như quí vị đồng bào có muốn cho em châu nó học cho mở mang thì nãy viết thơ hay là tới tại hãng tôi mà nghị luận, qui-cô và mấy em có học dệt thành nghề rồi muốn mua máy và đồ phụ tùng theo công nghệ dệt vớ, tôi sẵn lòng có đó.

Dạy học 6 thứ y phục bằng tay không phải dệt may.

NGUYỄN-THỊ-VÍNH dạy học dệt
Nay kính mời

Ở Bắc mới gởi vào nhiều lắm

Ghê Thonet
Ghê Xích-Đu
THĂNG-LONG
Tiệm chánh: 109 Mac-Mahon,
Tiệm nhánh: 20 Sabourain.

Muốn trừ muỗi, ruồi, rệp, rận, và các thứ sâu mọt vân vân thì nên mua thứ thuốc nầy mà trừ.

Bán tại hãng:

Lucien BERTHET & Cie

68 đường Charner Saigon

MỚI XUẤT BẢN

Tuồng cải lương

BẠCH - VIÊN - TÔN - CÁT

Có 8 cái hình đẹp lắm

Cát hàng sách có bán mua sỉ do

M. THẠM-VĂN-CƯỜNG
109, rue Lê-thành-nguyên Cho'on

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THẾ-MƯỚN

QUẢN LÝ, VƯỜN-TRẠI, NHÀ RIÊNG
ĐẤT CÁT RUỘNG NƯƠNG ĐỀ THỦ
THÔNG TIN TỨC VÀ KIẾM VIỆC
sở nầy bảo lãnh làm hết cả mọi việc
65, đường Mac-Mahon, Saigon
Giây thép tắt: MACOFFICE Saigon

Xe máy hơi hiệu ALCYON

Chạy một cỡ hai mã lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hãng **L. CAFFORT**
Saigon-Namvian

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Đã được thưởng một cái médaille bằng đồng, vì có công và khéo léo tâm kiếm cách chế tạo những món thuốc để bán dự tại hội chợ Saigon

Thuốc bào chế rất cần ích

Kola Astier
...ên nhỏ (hình như bột bánh) chuyên trị bệnh mệt, đau vừa mạnh; bổ dưỡng.

Levures Boulard
...uốc nhuận trường cho người lớn và con nít.

Grains de santé
...a lương y Franck bào chế, chuyên trị bệnh bón.

Kerlactine
...uốc viên dẹp có chất sữa bò, chuyên trị ròng những bệnh đau ruột rất thần hiệu.

Nujol
...u bạch lạp tinh anh chuyên trị bệnh bón ...ường thường, uống không bợn dạ.

Selnos Vichy
Thuốc tiêu hạ, mãn mẫn, mùi diệu dàng để uống.

Sirop Famel
Nước đường chế thuốc để chuyên trị những bệnh đau về ho siểng, bịch hơi rất thần hiệu.

Prunagar
Thuốc chế ra hình kẹo tròn để tẩy trường rất thần hiệu.

Vichylax
Là một thứ limonade để uống tẩy, (thuốc xổ) người Annam ưa nhứt, mỗi tháng bán có hơn 2000 ve.

Nitidol Gonin
Là một thứ bột để giặt đồ, tắm rửa rất giản tiện, thay thế cho savon có phần lợi nhiều.

Cachets Antigrippe Maubar
Thuốc bao gián nhện, mỗi hộp một viên (3 viên và 6 viên). Chuyên trừ bệnh cúm trong 48 giờ.

Capillophile Maubar
Thuốc để bảo dưỡng tóc.

Embrocation Maubar
Thuốc thoa cho giãn gân cốt cho những người hay tập thể thao, đi xe máy dạp, đá trái banh, v.v.

Injection Maubar
Chuyên trị bệnh lậu nhiệt.

Lait Antibourbouille Maubar
Thuốc chế ra hình như sữa đặc để trị những sây, mài day trong 36 giờ.

Pédiculol Maubar
Thuốc thoa ngoài da chuyên trừ chí rận hay lắm.

Foudre Saturante Maubar
Bột tiêu để uống trong khi ăn uống không tiêu, đau bụng, mùi rất thơm tho.

Tonic Maubar
Là một thứ rượu bổ, để uống khai vị, chế những chất thuốc tiêu, bổ và tinh khiết, những người đau bì ... uống thì tmốt.

Vermifuge Maubar
Thuốc chế chuyên trừ những sên lãi trong bụng: thuốc nầy đoan chắc trục xuất nổi độc trùng.

Ai muốn cần dùng cuốn mục lục toàn bộ của bản hiệu thì gởi thơ đến, sẽ gởi cho không ăn tiền.

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon.— Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

TỐI QUÝ ÁNG NHƯ!!!

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con Rồng Vàng
CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135, Rue Catinat -:- SAIGON

Tiệm bán thủy-xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, qui ông qui bà trong lục-châu ai ai cũng đều biết rõ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhận cỡ-ra từ 15 carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. GIUNTOLI kính mời qui ông qui bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ ít nhiều là chắc qui ông qui bà vừa lòng mà chọn lựa

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

Thứ xe nào thông-dụng nhứt ở trong xứ Đông-Pháp

?

ẤY LÀ XE HIỆU

CITROËN

hiện nay có 1400 chiếc xe hiệu Citroen chạy khắp trong xứ Đông-Pháp

CÓ MỘT HÃNG NÀY TRỮ BÁN MÀ THÔI :

Etabissements Bainier d'Indochine

AUTO-HALL

Saigon -- Hanoi -- Pnom-Penh

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai thường xin khẩn đất Nhà Nước chẳng được là bởi các người không rõ đủ luật lệ mà người ta thường hay nhân chứng mà ngăn cản các người.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai mắc phải nhiều điều khó khăn về việc xin giấy quản-nghiệp đất mình đã chiếm cứ và ra công trồng tỉa, bởi vì có nhiều kẻ khác mạnh thế hơn muốn ra mà dành dựt.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai là người lo sợ phải bị lường công cướp của, thì phải sớm lo tranh dành quyền lợi, hãy mau mau đến mà thương nghị với Phòng-văn tra cứu về việc đất ruộng Nhà Nước ở Nam-kỳ.

« La Cochinchine Foncière »
Nhà số 19, đường Testard, Saigon.

KAMPNAGEL

COLONIA

MÁY XAY GẠO

đủ các hạng

FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho cả Đông-Pháp

S. A. des COMPTOIRS INDOCHINOIS

B. P. 38. — 7, rue Guynemer Saigon, Tél. 516

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Nam-Ky

SAIGON

Đua ngựa Saigon

Chiều chúa nhựt 8 Avril 1928

Phần thưởng Sultane

Đua rào 2.500 thước

Cờ vừa phất, con Rouvelet phát dần đầu chạy rất mau, con Huỳnh long rượt theo kề sau đuôi, con Dragon và con Rayon d'or chạy sau.

Qua mấy cái rào con Rouvelet nhảy rất tài nên chi chạy còn chừng năm trăm thước đến mức ăn thua con Rouvelet bức con Huỳnh-long về giựt giải nhứt bỏ con Huỳnh-long trên mười thước. Con Dragon dâm, con Rayon d'or chạy được 2.000 thước hết sức.

Phần thưởng Bézuquet

(Chạy trên 1500 thước)

Độ nầy có 13 con ngựa chạy. Ngựa hay hơn hết là Ô-phụng và Chobert. Nài Thái cởi con Chobert biết mánh lới nên giựt giải nhứt rất dễ, con Ô-phụng nhì, nữ-phụng chớ nhẹ ba, Kim Ô tư, Kim-Đình năm, Liễu Hao sáu.

Phần thưởng giực lòng

(Chạy trơn 1700 thước)

Con Brin d'or phát đầu, con Filon d'or đi kề, con Brin d'amour chạy chót. Chạy được 800 thước, con Rigolo, nài Lang cởi thã cương chạy bức ra. Nài con Filon d'or dễ ngươi con Rigolo nên theo kèm con Brin d'or, chẳng dè con Rigolo chạy bỏ rất xa mới cho theo. Về đến mức ăn thua trễ một chút nên con Rigolo giựt giải nhứt bỏ con Filon d'or một cái đầu, con Brin d'amour về thứ ba thua Filon d'or nửa cái cổ.

Phần thưởng Sonla

(Đua rào 3 300 thước)

Con Centaure dẫn đầu, con Vang-Ngọc theo kề, rồi tới con Escarpin và Kim Filon, Belleville con Escrapin chạy được 1500 thước động cẳng rớt lại, để con Belleville theo con Vang-ngọc. Về đến trước khán đài con Centaure giựt giải nhứt, con Belleville nhì, Vang-Ngọc ba Kim-Filon tư, Escarpin năm.

Phần thưởng Reine lumière

(Đua trơn 1.600 thước)

Con Amazone chạy dẫn đầu, con La Reine [illegible] Chạy dặng một ngàn thước, con Amazone sút lại con Kim lang-Hoa lên dẫn đầu. Con Long-kim-Vân thình lình phát lên về giựt giải nhứt con La Reine nhì, con Motor ba, con Kim lang hoa tư.

Phần thưởng Mectoub

Đua trơn 1.700 thước

Con Hồng-cẩm vừa phát chạy liền nhảy qua cổng chạy thẳng vào trong không đua, Con Đạm sáp chạy dẫn đầu con Vương-Anh theo kề. Con sáu trăm thước nài Thái buộng cương con Đạm sáp bỏ con Ô may ba mình ngựa, con Vương anh, Đạm bình đồng tư.

Tiền đánh cá

I		
Rouvelet	gagnant	1$10
	placé	1 00
II		
Chobert	gagnant	1 50
	placé	1 10
Ô-Phụng	»	1 40
Nữ-Phụng	»	1 30
III		
Rigolo	gagnant	11$60
	placé	2 80
Filon d'or	—	1 60
IV		
Centaure	gagnant	1 20
	placé	1 30
Bellevlle	---	2 70
V		
Long kim Vân	gagnante	1 60
	placé	1 10
La Reine	»	1 30
VI		
Đạm-Sáp	gagnante	1 20
	»	1 20
Ô-may	»	1 50

Xe hơi đụng!

Sớm mai thứ bảy lối tám giờ sáng có xảy một vụ xe hơi đụng nơi góc đàng Filippini và Lagrandière. Xe Citroen số T. 3027 đươi Bonnard đang chạy lên Filippini thình lình xe đó số 5831 ở Lagrandière chạy ngang qua đụng rất dữ dội. Xe đó bị đụng ngang hông rất mạnh nên vẫng tuốt qua góc đàng bên kia, có một người hành khách bị vít tích nơi mặt rất nhiều phải chở ra dưỡng đường Chợ-mới lập tức để băn bó. Lối ấy chưa rõ tại nơi ai, sở Tuần cảnh còn làm ăn kết. Nếu xe camion lớn nặng như thế mà phải bị đụng vãng, tưởng khi xe citroen kia chạy cũng không vừa gì.

Ruồi ro phải bị chết chìm

Trần-thị Mỹ ở làng Tân thạnh Đông (Gia định) vì đi xuống sông lối phao cầu số 21 ở sông Saigon nên rủi trật chơn té xuống nước phải bị chết đắm. Có người lân cận thấy vậy la lên cùng vài người khác lội xuống sông mò kiếm song chưa ra thấy hài. Sông Saigon nước chảy rất mạnh dầu cho người lội giỏi kia mà còn phải bị bỏ mình thay, phương chi sức đàn bà yếu đuối mà cự sao cho lại, bởi cớ ấy nên chắc thấy của người đàn bà bất hạnh trôi ra miệt Nhà Bè.

Cường dâm

Tên chệt Hứa Lập 18 tuổi, không hiểu vì bị ma quỉ ám hoặc là không biết suy nghĩ nên dỗ một đứa con gái nhỏ chừng sáu bảy tuổi về nhà rồi đành ra tay mở khóa vườn xuân. Tội nghiệp cho đứa nhỏ chưa đủ tuổi nên phải mang bịnh và khi sở tuần cảnh bay dặng đả nắm đầu tên chệt ấy.

Tội cường dâm rất nặng nên chắc kỳ xử đại hình tới đây tên Hứa Lập nầy sẽ bị kêu án ít nữa là hai chục năm tù. Ấy mới đáng tội của nó làm.

Điên nhiều quá

Tên chệt Trần Truyên vì bị trời nắng quá nên sanh ra cường tâm nói bậy bạ là lối ơm sôm nên bị linh Tuần cảnh bắt về bót, rồi chở tuốt vào nhà thương Chợ quán liền.

Đỗ-văn-An 44 tuổi làm thợ may cũng vì bị trời nắng quá nên nói xàm, gia quyến sợ oản nên chở vào nhà dưỡng đường Chợ quán. Đôn nầy nắng gắt nên nhiều người vì đó mà phải mang bịnh cuồng.

VINHCHAU

Chạy đi đâu khỏi

Thuộc về làng Vinh châu ngày 22 Mars lối 7 giờ tối, có một cái xe của ai chạy cáng một người chệt không biết tên gì, quá trọng bịnh rồi bỏ mà chạy mất.

Kế đó có người thấy, nên chạy phi báo cho chú cai Điềm dặng hay, nên chú cai tận tâm truy tầm ra thì là một cái xe của tên Lâm-v-Ng. chạy cán người rồi hoảng chạy về dút xe vô nhà và giả ngủ. Chú đến nhà gõ cửa kêu tên Ng... thì trong nhà mở cửa ra, chú lại chỗ nhà để xe mà ở máy xe thì vẫn còn nóng lắm, chú mới thộp đầu tên Ng... đem lên sở công đường mà tra vấn. Ban đầu thì tên Ng... còn chối cải nói rằng xe nó không có chạy đâu hết, chủ nói ai ai cũng đều thấy xe của nó ở Bacliêu mới chạy về mà sao nó nói rằng không chạy, lại cái máy xe của nó còn nóng như lửa, phải là nó gian chăng ?

Lúc bấy giờ cậu ta khai rằng xe của ai cáng mà bây giờ đồ cho tôi thì tôi phải cáng. Chú mới bắt nó giam tại nhà việc.

Còn người bịnh thì xe kéo chở lại nhà thương thì Vinh châu mà băng bó, chớ sáng ngày làm khai rồi giải xuống tòa Bacliêu phân xử. Vụ nầy ông già cũng tên chệt bị bịnh nầy không kêu nài chi, vì có quên biết với nhau, nên biểu tên Ng... phải chịu tiền than thuốc rồi thôi, như tên chệt bị bịnh nầy ruồi chết thì tên Ng... phải bị bắt mà giải xuống tòa, còn bây giờ không bó buộc tên Ng... đều chi, nên hai đàng làm tờ tự thuận với nhau, rồi tên Ng... phải đem xe đưa người bịnh nầy xuống nhà thương Bacliêu mà dưỡng bịnh. Nghe như tên Lâm văn Ng... chủ xe citroen số 8255 nầy không có giấy bịnh mà giám cầm tay banh chạy đến đồi phải cáng người ta như vậy?

Thật nhờ có chú cai Điềm tận tâm truy tầm mới ra. Cũng là may cho tên chệt nầy lắm phải chi chú kiếm không ra thì chẳng là tên chệt nầy biết ai mà hỏi.

NGỌC-THẠI

TANCHAU

Một cây chuối hột trổ 16 bắp

Tại làng Long sơn nơi trước nhà của cựu Phó Hương-quản Hưng có trồng một buội chuối hột. Vả thứ chuối hột là một thứ chuối khỉnh thường không ai chú ý làm gì.

Nhưng nay lại có chuyện lạ xưa nay tôi cũng chưa từng thấy. Cây chuối đi kỳ ấy bề cao ước độ 2 thước những bắp của nó trổ ra, thì trở ngan theo trong cuốn của thân buồng đơm đều dày những bắp. Đếm coi thì 16 bắp chẳng; mà có 15 bắp nhỏ 1 bắp lớn ngay chính giữa như bắp chuối thường. Buồng chuối ấy ở xa trông rất đẹp không khác gì hoa sen.

Nhưng tiếc không ai được hay sớm cho nên nó đả trổ trước hết 1, 2 bắp rồi. Cũng vì vậy mà trong 1 buổi tối ngày 29 mars nầy, thiên-hạ hơn 200 người chen lấn vội nhau mà giành coi buồng chuối quái lạ ấy.

Ai muốn coi thì đến tận nhà cựu Phó Hương-Quản Hưng mà coi. Tôi vì mục kích rõ ràng nên viết ít hàng nầy hiến cho độc-giả chư tôn một câu chuyện lạ.

THANG-TỬ-THẾ

Trung-Ky

PHANTHIET

Sao không lên Thiên-Đường ?

Bữa thứ hai 9 Avril vừa rồi, nhơn ở nhà thờ đạo gần Phanthiết sắp có một cuộc hành-lễ, nên có mấy cha, vừa tây vừa Annam, tựu lại ở đó. Tối lại, gặp tuần trăng trong gió mát, các cha kéo nhau xuống tắm biển chơi. Hai người xuống sau hết là cha Thanh ở Saigon và ông cố ở Phanthiết. Hai cha mới nhảy xuống biển một lát thì rủi bị sóng chơn, nghe la « cứu với, cứu với ! »

Bấy giờ cha Barré đương đứng trên bờ, nghe ta liền nhảy xuống cứu. Một lát, thấy ông cố Phanthiết lái thủi bộ lên đặng, còn cha Barré và cha Thanh thì bị sóng kéo ra khỏi bờ biển xa quá nên bơi vô không nổi, lúc bọn lái ghe lặn xuống vớt lên thì hai cha đã hồn về thủy-phủ rồi!

Có mời quan thầy thuốc đến liền trong lúc đó, nhưng cứu không đặng.

PHUYEN

Việc dẫn-thủy nhập-điền sắp hoàn thành

Việc nầy khởi làm từ năm 1924 đến nay đã bốn năm trời, bây giờ mới sắp hoàn thành.

Họ đắp một cái đập ở Đồng-cam để chặn nước sông Đà-giang cho chảy vào hai cái mương. Cái mương bên tả thì chảy qua Phú-sen, Cẩm-thạch, An nghiệp, Trường-phú, Đông-hòa ra thâu Sơn-triều. — Mương bên hữu chảy qua Thạch-thành, Tân-mỹ, Phú-thứ. Những mương ấy thì nhà-nước giao cho thâu-khoán làm, số tiền kể cũng to hơn 120 vạn.

(Coi trương thứ 8)

Thị-trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 11 Avril 1928..... 12 f. 95

GIÁ LÚA

Ngày 11 Avril 1928 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $ 40
Gocong	5 80
Baixau	5 50
Bacliêu	5 59
Cambodge, thứ trắng	5 22
Cambodge, thứ đỏ	4 41

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 47
Gạo số 2	8 73
Gạo số 3	8 07

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

Cap Saint-acques, 14-4
L'Athos, 17-4.
Capitaine Faure, 6-4.
Le Commandant Mages, 16-4.

Ở BẮC VÕ

Chef Mécanicien Mailhol, 17-4.
Compiègne, 18-4.
Claude Chappe, 15-4.

Ở TÀU VÀ NHỰT

Paul Lecat, 13-4.

Ở SINGAPORE

G.G. Paul Beau, 12-4.

Tàu chạy

SANG PHÁP

Paul Lecat, 17-4
Chef Mécanicien Mailhol, 16-4.
Le Compiègne, 21-4.

RA BẮC

Claude Chappe, 19-4
Le Cap Saint-Jacques 17-4
Le Commandant Mages 12-4.

SANG TÀU VÀ NHỰT

L'Athos 20-4.
Le Capitaine Faure 20-4.

Xin nhớ! Xin nhớ!

Kể từ ngày 15 Mars cho tới 14 avril nầy kể là 31 ngày mà trong 31 ngày nầy có một ngày hiệu « Nguyễn đức-Nhuận », ở số 42, đường Catinat và ở chợ-cũ đường Vannier bán trọn ngày không lấy tiền.

Xin nhớ khi mua món chi cứ đến hai hiệu « Nguyễn-đức-Nhuận » mà mua, đã được đồ tốt giá rẻ, lại đến ngày 15 Avril bắt số ra, nếu ngày mình mua mà trúng nhằm ngày bắt ra đó thì số tiền mua bao nhiêu sẽ được buôn lợi đủ số ; nghĩa là trong 31 cửa thì người mua có một cửa trúng mà không có cửa nào thua. Không mua rất uổng.

Lời rao

Một sở Cao-su muốn mướn một thầy vẽ họa-đồ có giấy tốt. Xin hỏi tại Đông-Pháp Thời-Báo.

Ai có đĩa hát máy cũ còn tốt, hát nhàm rồi, muốn đổi xin do nơi :

Cô TRẦN-THỊ-TÁM
296, Quai de Choquan-Cholon

TRUYỆN

Tam-Quốc

Đóng bìa chỉ làm 5 quyển gái vải.

Giá mỗi bộ 9$00 nếu ngài nào ở xa có mua xin do nơi :

BÙI-VĂN-CHƯƠNG
Librairie, Bentre

Mạo xưng

Lời hèn kính tỏ cùng Quý ông, Quý bà, xin chớ nên lầm tưởng rằng : tên Phùng-văn-Phi, là con của tôi, phàm nhơn ai có cho nó vay hồi tiền bạc chi, hay là việc nào khác nữa thì chẳng được nói đến tôi, còn muốn rõ nguyên-do thì viết thư cho tôi, tôi sẵng lòng hồi đáp.

PHÙNG-NGỌC-BÚT, Bacliêu.

Lời rao cần kiệp

Tôi là Nguyễn-văn-Nhân, buôn bán tại Bentre. Nay đã sang cái tiệm thuốc Tự-bình-đường rồi kể từ ngày nay về sau thì về tôi làm chủ.

Vậy xin Lục-châu chư quí vị có mua thuốc hay gởi thơ từ chi xin đề ngay cho tên tôi là : M. Nguyễn-văn-Nhân négociant Bentre, Chớ đừng gởi cho M. Đặng-thọ-Lương nữa.

Còn các món thuốc thì bào chế cũng y như cũ là theo cuốn sách « Vệ-sanh-tân-chế » không đổi đổi món nào.

Xin qui ông qui bà tưởng nghĩa đồng-bào, trước giúp ít cho nhau mà dặng thuốc hay giá rẻ, khỏi lầm thuốc giả. Ít lời thành thật. Xin qui vị quang cố.

Nay kính.
Chủ nhơn.
Nguyễn-văn-Nhân,
Négociant Bentré.

NGUYỄN VĂN CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon

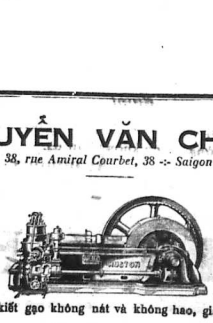

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng quí khách.

Máy xay chạy bằng moteur dầu Marcuz hay là máy lửa, chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chăng.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

Cái vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phẩm của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

CHO'N GIÀ THẾ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Để trị bịnh.
Hỏi : — Nhưng mà dược-phẩm có giả có thiệt, thoản như mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi : — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn Hoàn, Tán, chủ trị các chứng, *linh nghiệm như thần*, các ngài, có hay tin chăng ?

Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tin các thứ dược-phẩm tại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quá nhân rồi ; Bì-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Thế thì các ngài quả là bạn hiền, là tri-kỷ của Bì-nhơn đó vậy. Nhưng Bì-nhơn đã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là tri-kỷ, thì Bì-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài mà tỏ ra cho các ngài được biết ; trông khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham dỗ xạ lợi, chẳng kể công-đạo lách nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng xóm, cùng làng, rao báo cùng đường, cùng sá. Có đứa nó lại dùng chước điểm đáng, nó kiếm những chữ nào cho mướn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi nó đánh lận trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng những chữ Nhị 二 rồi nó gia nhập với chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Phu 夫 hoặc chữ Yêu 夭 chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 工 đều là những chữ mượn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi mà làm chiêu-bài ; Còn những hộp giấy và tọa in những ve, những gói, cùng là nhãn hiệu nhứt nhứt mỗi thứ, thứ nào nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu vô ý mà coi thoản qua, thì ai cũng lầm là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Bất quá là có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên mà thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi nó bắt mình phải hỏa tức cười ; Xét ra cho kỹ cái chất và cái mùi của thứ dầu giả đó, cũng là khi mình dùng nó mà trị bịnh rồi, thì mới biết cái thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một trời với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những là vô ích mà thôi, mà nó còn hại thêm sự vệ sanh của các ngài là khác nữa. Bởi Bì-nhơn vì lòng quá yếu các ngài, muốn cho các ngài mạnh giỏi luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó chọi với nhau, cho rõ ràng hắc bạch. Vậy xin các ngài, chớ ham giá rẻ, chớ nghe những lời chuốtn gót mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu bài* và *Nhãn hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, đường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của Bì-nhân đã tất tình phụng khuyến dậy vậy ; xin các ngài lưu ý. Vả lại các thứ Cao, Đơn, Hườn, Tán cùng là dầu Nhị-Thiên của bổn-hiệu đây thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà lấm Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay bổn-hiệu chẳng hề sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên-Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU-BẢ Cẩn khải.

VELO-HALL
Etablissement
Trương-văn-Hanh Sadec
Giây thép nói số 19
Là nhà chuyên nghề bán :
Xe máy — đồ đồ phụ tùng
Đại-lý — máy hát và đĩa hát
Pathé - Victor - Beka
Bán sỉ - bán lẻ. Kính xin quí khách lục châu lúc nào cần dùng. Xin đem lòng tưởng đến. Bổn hiệu rất thậm cảm.
Cũng chịu nhận những thơ mua đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

TRẦN-DUY-BÌNH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON
KHẮC CON DẤU BỨNG VÀ BẰNG
LÂM CÁC THỨ NỐM BẰNG CAO SU

GIÁ RẺ ĐỒ TỐT

Thợ chụp hình
Người mộ chụp hình
chỉ nên mua kiểu họa hình, giấy lấy hình và đồ dùng để chụp hình sau khi đã hỏi giá ở tiệm :
Photo-Nadal
Mới qua đồ chụp hình hiệu :
Lumière, Cramière, Dragon, Guilleminot
ở số nhà 118-120, đường Catinat.

COI TƯỚNG
Người có tiếng
Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miếng Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhã giám. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.
Chư Quí vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam ; lời biện bạch không sai chẳng hề thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ấn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi coi ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái dầu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin quí vị nhỉnh cho kỷ kẻo lộn với kẻ làm bậy mà ăn tiền.
TRẦN-KIM-TIỀN.
200, Rue d'Espagne - Saigon

Người biết chơi đều mua
Máy hát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, dầu máy hiệu « mônoeo » tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, màu sơn rất nhã.
Máy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.
Au bon Marché Saigonnais
Nguyễn-Thâm
45, *rue Viénot — SAIGON*
Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu.
Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Imperméables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.
Dĩa hát Victor cải lương Văn-hi-Ban và hát bộ Quảng-Lạc.
Xin mời qui khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ, hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẽ.

A la pensée
50, đường Charner
Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.
Hỏi tại nhà Mme JUD.
(Bán luôn vừa ngày vừa đêm)

CHƯA MUỘN
vì cảnh trường
Rapid'Progress
Boîte postale 48
CHOLON
Có sanh chế ra một cách mới và riêng đặng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.
Ai biết đọc chữ Pháp mà người ta chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhờ.
Hơn bốn trăm môn để lấy làm vui lòng và thâm cảm cách dạy của trường nầy.
Cảnh trường lo ròng việc gởi bài đến nhà mà thôi.
Xin gởi một con có 5 chiêm cho tôi trả lời.
Anh em nên hỏi thăm lập tức. Xin gởi mỗi con có 5 chiêm đăng trả lời.
RAPID'PROGRÈS
Boîte postale 48
CHOLON
Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

Docteur DO-VAN-TOT
Ancien externe des Hôpitaux de Paris
Phòng coi mạch của ông y khoa tấn sĩ Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu Palikao (Chợlớn.)

AUX BIJOUX FIX
H. HUMBERT
78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon.
Kính cùng qui ông qui bà và có thầy đặng rõ, nhơn dịp lúc nầy bên tây mới gởi qua nhiều món đồ nữ trang làm theo kiểu kim thời.
Những là giây chuyền cà rê bông đầm đủ kiểu lớn nhỏ làm bằng vàng bọc và bằng plaqué (Fix) ma vàng không phai, và có nhiều thứ đồng hồ để treo vách tường đồ kiểu và đồ nữ giờ hiệu (Japy), đồng hồ để phòng khách bằng đồng có chạm và bằng đá cẩm thạch hiệu Dep chạy 8 ngày đồng hồ rẻ hiệu Zon, đồng hồ bỏ túi và đeo tay bằng vàng bạc và plaqué hiệu Lip, Juvénia, Excelda, và nhiều thứ bình để cắm bông, đèn thắp dầu lửa chưng đã cẩm thạch, và có nhiều thứ ly để uống rượu chát rượu mạnh đều bằng cristal St-LOUIS.

SAIGON-AUTO
TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21, Rue Amiral-Roze, 19-21
Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).
Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.
Téléphone : 442
Adresse Téleg. : TANDI-SAIGON

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẢI
Bán rẻ mạt ! rẻ mạt !
Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề *Bột xoàn*, nên nay đình bán các Hột xoàn nơi tiệm sẽ *Bột giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn quí khách trong bấy năm thương mãi.
Một tỉ bước, một cuốc xe kéo xuống chợ cũ đến tiệm M. François, 76, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bao nhiêu ! !!
P. S. — Còn hàng lụa tinh kỹ nầy bán tẩy hết, cho nên hạ nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỷ solde trước thập bội. Hàng mới tinh !!!
Hãy mua mau mau, kẻo hết.

PHOTO THUẬN-KÝ
Propriétaire : TẠ-VĂN-CẦN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)
Nº 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong
Kính cáo cùng chư qui ông qui bà đặng rõ : Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.
Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.
Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.
Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chi xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu nên lòng hồi âm lập tức.
THUẬN-KÝ. kính cáo

(27)

Giác mộng lâu son

NGÔ-TẤT-TỐ : *dịch-thuật*

XI

Ngày vàng phòng hương cười rỡ lệ,
Xuân qua viện ngọc bút sanh hoa.

(Tiếp theo)

Bảo-Ngọc chưa kịp trả lời, thì Đại-Ngọc ở đâu vừa vào, cùng hỏi : Cái hà-bao của tôi đưa cho ngày trước đã biểu chúng nó rồi chứ ?

Bảo-Ngọc cười. Đại-Ngọc sầm mặt mà rằng : Từ mai trở đi, đừng lấy của tôi cái gì nữa nhé !

Nói xong, hầm hầm về phòng. Khi trước Bảo-Ngọc có dặn nàng thêu cho một cái túi gấm, nàng đương thêu giở, bấy giờ lục rương đem ra, lấy kéo cắt làm từng mảnh, Bảo-Ngọc thấy nàng dùng dùng đi ra, vội vàng theo sang bên phòng, trông những mảnh túi gấm tung ở dưới đất, biết là cái túi của nàng thêu cho mình. Chàng tức lắm, liền cởi áo ngoài, thảo cái hà bao đeo ở trong mình đưa cho Đại-Ngọc, và nói : Đây là cái gì đây ? Có phải tôi đem cái đồ của mình cho mà biểu đứa nào hay không ?

Đại-Ngọc thấy chàng đeo cái hà-bao một cách trân trọng như vậy, thì lại ăn năng về sự mới rồi nóng nảy, vội đem hoại cái túi gấm. Nàng cứ rầu không biết nói sao. Bảo-Ngọc lại trông nàng mà rằng : chẳng muốn dúp nhau thì thôi, can gì phải hủy hoại cái túi kia cho oan nó !

Thôi thì cái nầy tôi trả lại.

Liền liệng hà-bao vào lòng Đại-Ngọc rồi đi ra. Đại-Ngọc tức quá, nước mắt chảy rồng-rồng. cầm cái hà-bao, lấy kéo toan cắt nốt. Bảo-Ngọc sực quay lại trông thấy, vội vàng giằng được. Liền cười mà rằng. Đùa thế mà giận nhau thiệt à ?

Đại-Ngọc gạt nước mắt và nói : Chẳng dùng nữa thì cắt mẹ nó đi, chế để làm gì ! Nói xong, bước rảo trở vào, lăn dùng xuống sạp, nằm ngảnh mặt vào trong. Bảo - Ngọc theo vào cạnh sập ôn-tồn xin lỗi. Đại-Ngọc lại ngồi dậy và nói : Gớm chết ! quấy nhiều ! muốn nghỉ một lát, cũng không để cho nằm yên !

Bèn dừng phắt trở giậy đi ra. Bảo-Ngọc cười mà rằng : Mình đi đâu tôi cũng đi đấy !

Chàng liền cầm chiếc hà-bao, theo Đại-Ngọc cùng đi. Đại-Ngọc quay lại giật lấy hà-bao và nói : Sao đã bảo trả lại còn cầm lấy làm chi ?

Nói rồi lại tủm tỉm cười. Bảo-Ngọc cũng cười rồi nói : Ngày mai thêu bộ cái túi khác nữ é !

— Cái đó, lúc nào muốn thêu thì thêu.

Hai người vừa nói chuyện vừa đi sang phòng Vương phu-nhân. Bấy giờ Bảo-Thoa cũng có ở đó, Vương phu-nhân thì dương túi bụi về các công việc. Vì rằng Giả-Tường ở Tô-châu mới về, đã mua dặng mười hai người con gái nhỏ, để làm con hát, và đã kiếm được mấy người tài về nghề hát để dạy bọn ấy. Khi ấy Tiết phu-nhân đã phải đi sang một nơi tịch-mịch ở góc đông bắc, còn việc Lê-hương là chồ phu-nhân ở trước thì nay Vương phu-nhân đã bảo Hy-Phụng sai người bài trí sửa sang để làm chỗ luyện tập con hát. Lại có Lâm-chi Hiểu mua dặng mười hai người vừa nữ-cô vừa đạo-cô cũng đã đem về. Vương phu-nhân dương sai người dỗn một vị nữ hoà-thượng là Diện-Ngọc để luyện cho bọn ấy tụng kinh đọc kệ, Đào-thoa thấy ở đó công việc rối rít, liền cùng Bảo-Ngọc Đại - ngọc sang phòng Ngbinh-Xuân

◇◇

Một mình Vương-phu-nhân chi khoản nầy phát khoản khác, sai việc nọ bảo việc kia, vất vả độ chừng nửa tháng. Tới hồi đó là đầu tháng chạp, công việc trong viện đã mười phần hoàn-toàn, con hát đã học thuộc hài chục vở hát ; nữ-cô và đạo-cô cũng đã thuộc hết các khoa tụng niệm. Bấy giờ Giả-Chánh mới yên lòng sướng dạ, mới Giả-mẫu đi coi một lượt, rồi thảo sớ để tâu. Thiên tử phê đến ngày 15 tháng giêng năm sau thì cho phép qui-phi về thăm cha mẹ. Giả-Chánh tiếp được thánh-chỉ, lo lắng mấy đêm không ngủ, việc tết năm mới cũng không tưởng tới.

Bữa đó là mồng tám tháng giêng, đã có một viên thái-giám tới viện Tinh - thân, coi xét phong cảnh, và định trước các sở : sở nào để thay áo, sở nào để ngồi nghỉ, sở nào để nhận lễ, sở nào để ăn yến v... v... Bên ngoài thì có quan công-bộ thượng thơ, quan binh-bộ thượng-thơ coi việc quét đường, và dẹp người đi lại.

Tới ngày mười lăm, đầu canh năm, trong Giả-phủ từ Giả-mẫu trở xuống, ai có phẩm tước, đều theo phẩm mà bận xiêm áo. Rồng phụng long lánh, ngọc vàng rực rỡ, trong nhà đèn thắp sáng trưng, hương đưa thơm ngát, tuy rằng đông người nhưng mà êm ả như tờ, một tiếng ho cũng không có, Giả-hách thì đợi ngoài cửa tây-nhai, chỉ có Giả-mẫu thì đón ở đầu ngõ Vinh-phủ, chỗ ngồi có màn quân che kín.

Độ nửa giờ mão, thấy có viên thái giám phi ngựa đi ra, Giả-Hách dòn hỏi tiêu tức của qui-phi thái dám nói : qui-phi tới đầu giờ mùi mới dùng cơm chiều, giữa giờ mùi thì sang cung Bảo-Linh lễ phật, đầu giờ dậu thì sang cung Đại-minh hầu yến coi đèn, và xin thánh-chỉ, có lẽ tới đầu giờ tuất mới bắt đầu khởi hành.

(còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Đại-lý độc-quyền cả Đông-Pháp

HÃNG

Indochine Fims & Cinémas

106, Boulevard Charner — Saigon

Moteur Petter à Mazout

HÀNG J. CAIRNS

SAIGON : 22-24, đường Lefèbvre.
CHOLON : 245, đường Quai de Mytho

Có trữ những mô-tơ chạy bằng dầu cạng hiệu PETTER, ít tốn hao dầu và chạy êm lắm, về cách thức chạy cũng tiện hơn các thứ máy khác, và những món phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẵn.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kêu là GAZOGÈNE, thứ nầy khỏi tốn dầu mỡ chi hết, chỉ tốn trau hoặc là củi dùng tiện lắm.

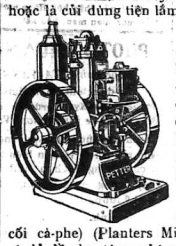

Cũng là quí ông muốn dùng « Machine à vapeur, tục gọi là máy hơi Sô-De (Chaudière). Nồi hơi cũng tiện cùng là có thứ chụm trấu cũng đặng. Mỗi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vì đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vì thượng 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cạng kêu là Mazout.

Bán và lảnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (có thứ kêu cối cà-phê) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

QUÍ ÔNG Ở LÊN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÀO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý !!

Qui ông ở trông lục-châu muốn đi mau và giản-tiện, thì xin mua dùng thử những moteurs để gắn vào tam-bản hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu săn, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại «SALON NAUTIQUE» Saigon (Tandinh), môn bài 460, đương Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo kiết cả về cách thức ráp máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng riêng tàu hơi mà thôi. Máy dùng đến chừng nào, thì cũng chang khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam-bản kiểu « PROLSEURS AMOVILES », là kiểu kiêm-thời, từ 2 cho tới 8 mã-lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản, đã nhẹ nhàn, mà cách dùng rất nhậm lẹ giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt nệu AMADOU» dùng dầu *solar oil, mazon*, dầu lửa, vân vân..., dầu chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa, máy cán cao-su, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 mà thôi.

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur

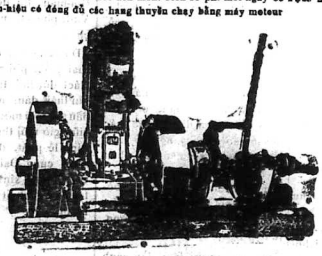

HÃY VIẾT THƯ HỎI:

SALON NAUTIQUE

460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

ĐOẠN THIÊN TIỂU THUYẾT

TUỔI PHẤN THUYỀN-QUYÊN

Soạn-giả : TRẦN-QUANG-NGHIỆP

Nước xao mặt bể sóng bồ dầu gành, một giải nước xanh, mấy chòm mây bạc, ngồi dưới bãi cát trắng, dựa chơn núi xanh mà xem cảnh buồm thấp thoáng, ngon có phất phơ thì có chi vui thú bằng. Đương say mê vì cảnh bồng nhớ trong bài thơ « Thang long hoài cổ » của bà huyện Thanh-Quan có hai câu như vầy: « *Đá vườn bên gan cùng tuế nguyệt, nước còn cầu mặt với tang thương* » thì miệng ngâm nho nhỏ mà trí vẩn vẩn vơ: cuộc đời khổ sở, mùi phú quí bà vinh hoa, tuồng ảo hóa, kíp phù sinh, càng nghĩ càng đau: đá vẫn bền gan song cũng lì cũng mà thì bảo sao cho nước kia lại không cầu mặt với tang thương.

Hơi gió thoảng qua, mùi hương bát ngát, một cặp trai tài gái sắc dầu kề vai dựa xem tình rất nên đang dìu vừa đi chậm chậm vừa nói chuyện vừa cười tròng như một cặp vợ chồng mới, không ai đâu lạ, ấy là anh Tống-ngọc bạn học xưa; miệng mở muốn kêu song nghĩ lại người ta đương vui câu chuyện không thấy mình, mình kêu thì dứt câu chuyện của người; người không nói chớ khi cũng phiền lắm chang?

Nghĩ như vậy mà không kêu chỉ có thầc thầm khen thầm cho đôi kép xứng đôi. Hai người đi một đàng xa rồi quay trở lại đi gần tới thì mình lại cúi đầu xuống ý để cho người thong thả nói chuyện. chuyện nầy Tống-ngọc lại tròng thấy tôi: chào hỏi xong, rập vỗ câu chuyện thì biết rằng Tống-ngọc mới làm lễ nghinh hôn độ mướt bữa rày cùng cô Thề-Phụng linh nữ của ông Nam-Xuyên đại thương gia ở Phan-thiết, vợ chồng tình ở Phan-thiết mấy hôm rồi sẽ sửa sang lên Đalạt chơi vài tháng.

Bông hồng khuất mặt, khách nhân du tha thướt trở hai. Vợ chồng Tống ngọc cũng cùng nhau lên xe nhỏ hai chỗ ngồi mở máy chạy đi. Nghe tiếng máy nổ bon bon, thấy lần buội bay gió cuốn lòng lại bất suy kia nghỉ nọ: có phước thay cho Tống-ngọc tài cao vợ đẹp, xe tốt nhà xinh, gia đình xem có vẻ đầm ấm vui vẻ, có Thề-Phụng vừa đẹp vừa hiền xem gương mặt cũng độ đặng là người có phẩm hạnh. Nghĩ người rồi gẫm lại mình, biết ngày sau có đặng một người như cô Thề-Phụng vậy chăng? Phận thấp hèn đâu có trông đặng một người vừa giàu sang vừa đẹp để vừa hiền hậu như Cô vậy được; mong là mong đặng một người có cái hậu vậy thôi.

Người về mình cũng phải về, tủ Phú-Hải nơi đình ông hoàng duc de Montpensier mà về tới Phan-thiết đường dài sáu cây số xe ngựa chạy nũng nưởng mất phải nửa giờ.

Thấm lại ngày qua lật bật đã ba năm; mùa hè nóng nực người người rủ nhau đi Đalạt đổi gió: mình cùm nùm bạc tiền ra đi; người tiền nhiều đi xe hơi nhà, đi xe lửa hạng nhứt hạng nhì lên ở nhà hàng nhà ngủ mình tiền ít đi xe hạng tư ở nhà quen, không đặng sung sướng thong thả song cũng không ở mà được, phải đi, đi cho biết với người, bạc nhiều cũng đi, tiền ít cũng đi song khác nhau là cái sướng và cực, tuy cực mà vui mà lòng lại cho là vui sướng.

Bây giờ rưới sớm mai xe khởi chạy, đương ngồi ngó ra ngóng xem cây cối bông nghe đứa bé ngồi gần bên thốt lời hỏi cha rằng:

Ba! Ba! phải có tiền ngồi mé bên kia chắc sướng quá ba à! Lại nghe người cha trả lời rằng: Không đâu con, con không thấy cô ngồi ở bên mặt buồn xo và thằng nhỏ đó nó khóc hoài hay sao?

Nghe ông già nói vậy day mặt qua xem thấy một người đờn bà tuổi vừa hai mươi hai, hai mươi ba mặt mày buồn bực tay ẵm một đứa con, mặt mày ngộ nghinh nhìn giây lâu nhớ rõ là cô Thề-Phụng.

Nghi ra thiệt lẹ mới mấy năm nay mà cơ trời xoay đổi: cô Thề-Phụng năm xưa mặt mày tươi tắn vui vẻ xem như cảnh hoa mới nở, bây giờ sắc tuy không mấy kém song mặt có có vẻ buồn, người ốm hơn, gò má lại thôn hơi vô một chút. Cô không ngó ai mà ai ngó cô, cô cũng không thấy; lâu lâu thấy cô thở ra một cái rồi day mặt ra ngoài lấy khăn chậm hai giọt nước mắt đượm chảy nơi hai khoé mắt phụng. Cô buồn vì nỗi chi?

(*còn nữa*)

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

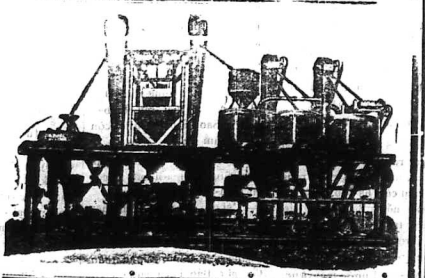

Làm đại-lý độc quyền cho nhà Koerber et Naumann bên Đức-quốc, dàn và ráp đủ cỡ theo nhà máy xay lúa gạo bất luận lớn nhỏ.

Cối chà type Engelbert chạy bằng mặt đặn, rất nhẹ, chạy êm mà đã mở.

Máy đứng và nằm **Diésel** chạy người không cần gỡ, chạm lần.

Bán máy xay café.

Buôn bán rất thiệt thà. Đã giúp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

Hỡi đồng bào !! Nên lưu ý

Tôi chỉ nhờ uống rượu chát hiệu « RAISIRINTHE » và chát đỏ thường mỗi bữa cơm nên mới dặng tươi da, thẩm thịt, xem người phì mĩ thế nầy. Đồng bào cũng nên dùng thử như tôi thì mới biết lời bổ cảo của tôi quả thật. Rượu nầy do hãng « TIẾN-TÀI » *86, đường Louvain, Saigon,* là hãng người Nam trữ bán, vậy uống nó vào chẳng những có ích cho mình mà thôi, lại còn đặng tiếng ngợi khen là biết vùa giúp cuộc mở mang buôn bán của người bổn xứ. Xét ra nên lắm. Hãy nhìn nhận có hình trên thì phải.

Áo Caoutchouc bận mưa
và Gabardine bận lạnh

	Áo dài chừ	CAOUTCHOUC MỘT LỚP				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT SỢI BẰNG VUÔN				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT SỢI BẰNG VUÔN			
		N° 300	N° 450	N° 100	N° 600	N° 500	N° 425	N° 400	N° 700	N° 750	N° 775	N° 800
Con nít	0m 70		8$ 40									
	0m 80		8 70									
	0m 85	9$ 50	9 00	8$ 70	Thương hạng	13$ 50		10$ 50				
Người thấp	0m 90	10 50	9 70	9 10	19 60	15 00	13$ 00	11 50			17$ 00	17$ 50
	0m 95	11 00		9 40	20 20		13 80					
Người trung	1m 00	11 50		9 70	20 70		14 20				17 50	18 00
người	1m 05		12 00	10 00	21 50		14 70		14$ 00	17$ 50	18 00	18 50
cao	1m 10	13 00			22 50		15 50			18 00	18 70	19 20

Áo ciree (Ngoài cao-su lăng trong lót rằng vuôn) thước tốt và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đờn bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp nhứt giá 31$ tới 34$ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**
158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào mua xin do bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cỡ cho vừa

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ

A. DENHOLM

N° 41, Rue Chaigneau -.- SAIGON

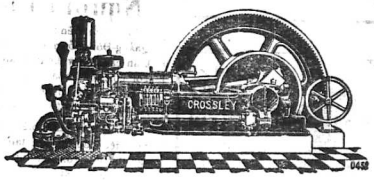

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.

Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng. — Đồ thay đổi. — Dây trân Emerie vân vân... Máy làm dầu, làm đường, vân vân .. giá phải chẳng.

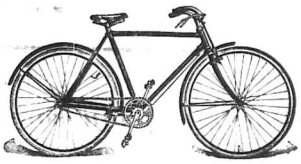

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

Trong ít ngày mà thôi
hãy đến mua

Au Sportif Français

Sàigon, 135, Rue d'Espagne, 135, Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022 - 2022

XE HƠI

hiệu **DONNET 7** mã lực

Xe kiểu Du-lịch 4 chỗ ngồi

1.800$

Hang xe hơi Jean COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Tiệm Bắc-Kỳ

DƯƠNG-VAN-TAI

Rue Mac Mahon N° 106 (Nối bên đường đi Cinéma) — Saigon

Rất nhiều Kiểu salon và các Kiểu tủ cần và chạm theo lối Kiêm thời.

Nhiều Kiểu lư và chơn đèn; các món đồ nhỏ bằng thảo lọc thiết tốt.

Có đồ thêu đủ mau.

Dương-van-Tài Kính mời

BÊN TÂY đã hai 2 ngàn cái nón kiểu mới năm 1928. Xin mời quí khách chiếu cố cho. Bán lẻ và bán sỉ giá thiệt rẻ!

Nouvel arrivage de 2.00 m. de drap noir

à la MAISON TANG-KHANH-LONG — SAIGON

Bốn tiệm chuyên thắc các thứ con dấu bằng đồng và máy quẩn, áo tây bịt dùng có đủ thứ hàng Ni, Laine, Huê-kỳ, hàng Smoking, Serge, Gabardine, hàng mới lại thiệt tốt.

Nhà số đỏ, số 84, Boulevard Bonnard SAIGON

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Gocong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỷ càng lắm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen. duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải gia công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN-HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trổ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vị xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi đo mưu bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vai khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân-Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa mot thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu. nên chi dầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su trưởng quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chúc nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách muốn vải của Bổn hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chữ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách. Ngại nỗi ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hằng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1° 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
3° 1 con cá Kim-ngư xanh
4° Vạn-Hòa con gà trắng
5° Vạn-xuân-Long xe lửa.
6° Vạn-Hòa Phi-thoàn.
7° Vạn-xuân-Long bướm-bướm
8° Vạn-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chủ-nhơn kính cẩn.

Đĩa hát

TAP-ICH-BAN

chạy kim ngọc-thạch hiệu **Pathé**

Giá : 2 $ 25

TAM-QUỐC!

44.979 /3 Cầu Hồng Giang-Tả Lưu-Bị nhập phòng
/4 Tôn Quờn lập kế, sai Lử Phạm tân nữ nhạc
44 979 /5 Vợ chồng Lưu-Bị đạo lẻ viên
/6 Triệu-Tử sai cầm nang thư nhi khuyên Lưu-bị
44 979 /9 Lưu-Bị với Tôn-phu-Nhơn trốn
/10 Lưu-Bị khóc với Tôn-phu-Nhơn

PHẢN-ĐƯỜNG!

44 981 /1 Tiết-Giao, đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô, xuất thế :
/4 Hồ-nguyệt-Cô gặp Võ-tam-Tư
44.981 /7 Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-giao
/8

PHỤNG-KIỀU LÝ-ĐÁNG!

44.980 /1 Phụng-Kiều than bổn phận
/2
44.980 /3 Lý-Đáng gặp Phụng-Kiều
/4 Lý-Đáng ước hẹn với Phụng-Kiều

ANH-HÙNG-NÃO!

44.983 /1 Trương-Giác trách Xuân-Nghi. (Triệu-Đức ép duyên Tấn-kinh-Hồng)
/2 Trương-Giác cứu Tấn kinh-Hồng
44.983 /3 Sở-Vân gặp Văn-bích-Nhơn
/4 Sở-Vân tế lầu
44 983 /5 Tiêu-phú-Lộc minh oan. (Huỳnh Quới thua bài bạc)
/6 Mai thị lập kế với Huỳnh-Quới
44.983 /7 Tiêu-phú-Lọc trốn Bạch-diệm-Hồng
/8 Bạch-diệm-Hồng theo bắt Phú Lọc
44.983 /9 Phạm-kỳ-Loan tra án : (Vợ con Phạm kỳ-Loan than thở)
/10 Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phú-Lọc
44.983 /11 Tiêu phú-Lọc từ chối
/12 Mẹ con Phạm minh-Hà đưa Phước-Lọc lên đàng

Hãy xin mục lục đĩa **Pathé-Orient** hay là các nhà trữ đĩa của bổn hiệu

10, Bd Charner 10, Saigon

N° 31 — 12-4-28

THẢM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết - Lệ - Hoa

« Gươm trời chi để tay phàm tuốt,
« Búa nguyệt sao cho đứa tục mài »

Tác giả : NAM-ĐÌNH

X

LƯƠNG DUYÊN TÚC ĐỀ

(Tiếp theo)

— Miệt đó cũng có, nhưng em nghe nói, con của hội đồng Minh ở Thủ-dầu-một, đi lên chứng ba cây số, có một người con gái độ chừng 20 tuổi vỏ nghệ siêu quần.

— Người con gái đó có chồng chưa ?

— Chưa, người con gái đó thách các võ sĩ, nếu ai thắng nổi, thì sẽ lấy người làm chồng ; mà bấy lâu nay, ai lên đó đều rớt hết.

Chánh-Lý lấy làm mừng, nói rằng:

— Vậy thì may lắm.

— Mốt mình sẽ lên trển chơi cho biết tài của nàng.

— Sao mà gấp dữ vậy anh. Đợi xong công chuyện, rồi sẽ lo cuộc vợ chồng không muộn gì...

— Anh phải lo gấp chớ. Vì hễ ngày nào em mình oan được, anh sẽ xuống tàu sang về Nhựt liền.

— Vậy mốt, có xe hơi, mình đi liền cũng được.

Qua ngày lấy xe hơi về, Chánh-Lý cầm tay bánh xe hơi đi với Nghi-Huân nhắm Thủ-Dầu-Một trực chỉ Chánh-Lý gan dạ lắm, chạy xe mau đến 130 cây số mỗi giờ mà không biết lo sợ thứ gì. xe chạy không bao lâu tới Thủ-Dầu-một. Nghi-Huân chỉ đường cho Chánh-Lý.

Chánh-Lý cắt cớ hỏi Nghi-Huân :

— Bộ em có lên đây thử tài với nàng rồi sao mà em biết nhà vậy ?

— Em có đi một lần, đến nơi thấy nàng đi song kiếm tài quá, được siêu cũng tới, mà bắn cũng tài, em thấy tài quá, em rút êm về nhà.

Chánh-lý cười xòa. Xe chạy tới trước cửa ngõ nhà Hội đồng Minh.

Một tòa nhà nguy nga đẹp đẽ, cất giữa rừng, xung quanh trồng các thứ cây, mát mẻ vô cùng Chánh-Lý và Nghi-Huân bước vô nhà gặp ông già, đầu bạc, đương coi sách ; Hội đồng Minh tuy già mà sức còn mạnh lắm, thấy hai anh em Chánh-Lý lên chào hỏi rất niềm nở. Ngồi nói chuyện nầy tới chuyện nọ đến trưa. Hội đồng Minh, tánh tình rất vui vẻ, cầm ở lại dùng cơm.

Hai anh ăn uống no rồi, Nghi-Huân mới mở lời mà rằng:

Chàu nghe bác có một người ái-nữ tài sắt gồm toàn; nhưng sao vẫn không thấy ?

— Ôi ! nó mà tài càng gì ! Biết chút ít võ nghệ vậy thôi...

— Bác chớ nói khiêm nhường quá lời, nhiều người võ nghệ siêu quần đến đây tỉ thì không lại...

— Ừ, cũng hiếm người đến thử sức, tôi có một mình nó, mà tôi rầu quá.

— Chẳng hay bác rầu điều chi ?

— Nó ham vô rừng, săn thú dữ hoài, tôi không cho nó đi, mà nó trốn đi mãi. Như bữa nay, nó cũng đi từ hồi sớm đến bây giờ mà chưa về.

Chánh-Lý nghe nói cái tánh của ái-nữ Hội đồng Minh, thì có ý bằng lòng nên hỏi rằng :

— Chẳng hay qui nương tuổi độ bao nhiêu, bề tơ tóc có ai đến nói hay là ngọc kia còn đợi giá.

— Con Châu-Anh, năm nay hai mươi chẳng. Nhiều nơi đi nói mà nó không ưng. Nó nói rằng nếu không gặp ai vừa lòng nó, thì nó nguyện ở vậy trọn đời, mãi ở rừng sâu chiều về núi thẳm, vui thú với cảnh thiên nhiên của tạo vật.

Chánh-Lý nói thầm rằng: «Tên Chấn-Anh tốt quá.»

Đến ba giờ chiều mà không thấy Chấn-Anh về, ông Hội đồng Minh nói:

— Con quỉ đó đi tới chưng nầy chưa về, đâu mấy đứa bây (day vô nói với sắp bạn bè) vô rừng kiếm nó coi.

Dưới nhà bếp đạ nghe rân, thì thấy lần bước vài ba người đờn ông vậm vỡ bước ra, đi thẳng vô rừng. Độ chừng một giờ Chánh-Lý và Nghi-Huân đi rảo ngoài sân chơi giải muộn; xa xa nơi cụm rừng sâu, có một đám người đi về. Chánh-Lý nói:

— Bộ khi nãng về đó chớ gì.

Lần lần qua hết đám rừng đó, thì thấy rõ ràng một nàng con gái đi trước mấy người đờn ông hồi nầy theo sau, một chập tới nhà. Người con gái đó tức là nàng Chấn-Anh thì lẽ Chánh-Lý và Nghi-Huân rồi bước lên thềm võ nhà. Sắp tôi tớ quẩy một con beo, hai con heo rừng về liện ngoài sân.

Hội đồng Minh rầy con mà rằng :

— Con đi sao lâu dữ vậy ?

— Dạ bị con beo và hai con heo rừng nặng quá, con vật không nổi xin cha dung thứ, tội đi trễ của con.

(Còn nữa)

AI CÓ ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LÊ-HOA

Nên đọc tiểu-thuyết ly-kỳ mới xuất bản, mạng hiệu là :

MÔNG-HOA

Giá trọn bộ một cuốn 0$ 50

Những độc-giả ở Lục-châu, muốn coi MỘNG-HOA, xin gởi 0$ 70 có năm su (luôn tiền gởi) cho :

N.Đ. 106, rue des Marins *Cholon*

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Sté des Imprimeries et Librairies Indochinoises
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & Dronot - Saigon

Xin chư vị Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng và nghinh tiếp một cách rất tử-tế !...

Le meilleur accueil vous est réservé chez l'Imprimeur de journaux

Điện khí — Sự thong thả ở dưới đất ruộng vinh ở máy đèn hiệu

TRAIN

DANG TIẾNG KHẮP CẢ HOÀN CẦU

DÙNG RẤT TIỆN

Máy nầy sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts. — và có bình điện thắp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là 550$00

Muốn hỏi sự chi xin đo nơi bổn sở, tại hảng ĐẠI ÍCH nơi con đường Marins 383-385 à Cholon.

DÍA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay
tìm đia hát hay là hàng hóa ở hiện nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đặng

Trần-quang-Xuân
155, rue d'Espagne — Saigon

109 Thế sự ru ông hoàng.
119 Triệu Mã Vân cởi cá.
121 Quân ru ông hoàng ngả
127 Ngưu Cao tiếu mộ.
131 Thiên Hương dạo kiều.
143 Bài người quân hầu ông Trương.
153 Sau Hậu (Nguyệt Kiều vô chùa).
160 Dư Hồng hạ san.
161 Bảo-phi-Phụng kiều-nguyệt tam
189 Vô-như-Lương (kép nữ say).
191 Giáo-Kim làm nai (Tảo bảo)
199 Bảo cho đang Trụ nghe
201 Trí hôn (Trần-pháp-Chánh cưới vợ)
203 Tam-quốc (Ông Trương thả thành).
207 San hậu (bà thứ chay giác đệ).
209 (tiếp theo).
217 San hậu thệ ba (thằng Nhược).
225 Bảo-ng.-Thơ, bảo-tas-Lang đánh)
227 (tiếp-theo) (ghen.
231 Huynh-thiết-Thanh đi câu.
233 Kép ba san đi học.
239 Kim-Luông than bất 5c hái rau.
243 Tiết-Cương phá thiết khưu phần.
275 San-Hậu (Mae Ai)
277 San-Hậu (thằng Ôt).

Có bán đĩa hiệu: Victor, Pathé, Lyrophon mua đủ 10 đĩa bất kỳ thứ nào thì bổn hiệu sẽ tặng một đĩa Cao-mên để nghe chơi cho lạ

Coi tướng mạng lấy tiếng!

Tôi người ở tỉnh Quảng-đông

Kính cùng chư quí vị đặng rõ.
Tôi ở tại đường Charles Thomson số nhà 169 ngang ga xe lửa Mytho Chợlớn. Tôi là Nhựt-Nguyệt-Minh thầy coi quẻ có danh tiếng trong lục tỉnh. Tôi cúi xin mời qui khách ở lục tỉnh trong giờ rảnh, nhẹ gót đến coi tướng quẻ cho biết sự kiết hung việc quá khứ vị lai, sanh tử, giàu nghèo, công danh hoạ phước, và xây nên nhà, chỗ dề huyệt mả cho khỏi lầm Tôi cũng biết sửa xương đặng đổi tánh người, và biết trị bịnh tà lương dược, nuôi con nít rất tinh nghệ.

Nay kính thỉnh.

NHỰT-NGUYỆT-MINH.

Bd. Charles Thomson n° 169.
En face de la gare de Mytho, -- CHOLON

SÁCH IN RỒI LẦN THỨ NHÌ

Bách-Phán Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhì nầy có thêm vô mười mấy trương sách nữa : nói về luật mới đi thuộc về bạch-phần, và con niêm giấy tincchỉ, lại có chữ rồ cách phạt bạch-phần không dùng gia hay đầu gia.

Ai muốn mua lẻ do mấy chỗ bán sach trong lục-tỉnh đều có trừ bán, 1$00 một cuốn ;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vầy ;

50 cuốn sắp xuống trừ huê - hồng : 20 °/.
51 cuốn sắp lên — 30 °/.
(Không dám nhận cách lãnh hóa giao ngân).

Đặng-Bá-Phúc,

Soạn-giả quyền :
BÁCH-PHẦN-LUẬT-GIẢI
TẠI VINHLONG.

HÁN VIỆT THƯỜNG-ĐÀM

漢越常談

BÀI THỨ XI

Đối lời cùng Nguyễn-sùng-Thân liên-sanh

Ngoài tháng nay, tôi mắc xuống ở dưới Long-Điền (Ba-rịa) mà lo cuộc thương mãi, phần thì lẫm việc ráng buộc, nên mục « Hán Việt Thường Đàm » phải tạm đình bản bấy lâu, thời may bữa 28 tây nầy, tôi lên Saigon mua đồ, mới vừa bước xuống xe, nghe bầy trẻ rao bán báo « Đông-Pháp » tôi mới kêu mua một số, lại mua nhằm từ bữa thứ ba 27-3-28, cũng vì ở miệt dưới không có ai lãnh bán lẻ nhựt báo, nên chi hơn tháng nay, vắn vẻ từ Đông-Pháp, cũng như mất hết một bạn hiền, nên lòng rất buồn bực, trông cho mau tới nơi, đặng kiếm mua một ít số, để lúc rảnh rang lấy xem giải muộn.

Ban ngày mảng lo mua xong đồ mà về, đến tối lại rảnh việc mới lấy ra xem, thì thấy có một vài vấn-đề rất tâm thường, chớ chẳng có việc gì lạ cả, chừng xem qua trương phụ nơi mục « Đọc giả Luận Đàm » thấy có mấy lời của tiên sanh chỉ giáo những chỗ khuyết điểm của tôi, thì tôi biết tiên sanh là một người rất tình đời, rất nhiệt-tâm với đồng-bào, biết thời thế bây giờ cần phải hiểu tiếng người ngoại Quốc nhứt là tiếng người một nước lân cận với ta đây, thiệt tôi lấy làm cảm-phục.

Còn như mấy tiếng trong mục H.V.T.Đ. là tiếng: mấy là *Nị*, tao là *Ngộ*, nói, *Côn*, tiếng tàu *Thôn* quả, không *Mụ*, họ chỉ *Cù xưng* ngân-hàng *Ngành hôn*, bạn, *Phân dậu*, quốc ngữ, *Cọt dị*, bảo *Bu chỉ* Đông Pháp Thời Báo, *Tùng Pháp Xì Bu*, khá *Hủ*, vui lòng *Chân di*, chợ *Xị* thiệt chánh, *đồ dệ* v.v. Đây là mấy tiếng chánh âm « Xân Xên » (Tình Thành) nói tóm là một thứ âm rất phổ thông họ thường dùng mà giao thiệp với nhau, còn như ở tỉnh « Xánh ổn » « Xành quẩy» «Hôn sán » « Nàm hồi » và nhiều tỉnh khác nữa, thảy đều là ở xa tỉnh thành, thì họ nói tiếng có hơi trại một chút, nhưng mà họ đàm-đạo với người ngoại-quốc, hoặc là người ở bang khác, họ cũng sửa lại giọng xân xên mà nói, còn tiếng của họ, thì họ chỉ dùng để nói với người một làng với họ mà thôi.

Còn theo như tiên sanh lại dịch ra tiếng mấy lá (Ni) tao là (Ngô) nói (Coông) tiếng tàu (Thoông wá) không (Mầu) họ chi (Cầu xêng) ngân hàng (Ngân hoàng) bạn (Phềng đầu quốc ngữ (Coọc nhì) báo (pâu chi) Đông Pháp Thời Báo (Tổng Phoốt xì pâu) khá (Hầu) vui lòng (Chống di) chợ (Xĩ) thiệt (chăn) đồ (Dề) v.v. Tiên sanh sửa đổi như vậy, thì sai lạt cả âm xân xên, thành thử không dùng, còn như tiếng chợ phiên tôi định là (Dề xị) tiên sanh chứa lại thứ tiếng nước nào tôi không hiểu, lại cho tiếng Dệ xị của tôi nói vậy bữa chợ tết mới dùng, thì tôi mới biết tiên sanh, hiểu lộn cả nghĩa chắc chưa phải người thông thạo tiếng tàu, tiên sanh đã nói rằng ;mấy tiếng trên đây là tiếng qua lại thường dùng,mà còn dịch trật như vậy, thì ai dám bảo tiên sanh là người biết tiếng tàu, mấy lời thành thật, gọi là đàm luận cùng tri-âm, chớ chẳng phải muốn phản đối với tiên sanh, chắc tiên sanh cũng biết mà dung tình cho.

Đã biết có nhiều tiếng dịch ra không đúng âm, vì vẫn ta không có, cần phải mượn vẫn mới xen vào mới là đủ, như bấy lâu tôi lại sợ người mới học, lấy làm khó nhớ, vì một đàng thì nhớ học tiếng, một phía thì lo nhớ vẫn,nên thường hay quên, lắm lúc thua buồn, rồi bỏ xụi không muốn học nữa, nên nay tôi đương nghiên-cứu được một thứ vẫn mới, rất dễ học dễ nhớ có thể đủ mà dịch các thứ tiếng ngoại quốc, cũng lấy đủ 24 chữ vẫn ta, chỉ đặc thêm vô « Dấu » « Mũ » mới mà thôi (1) và tôi định phiên dịch thêm một vài thứ tiếng của các bạng khác nữa đặng dễ cho các bạn đồng chí với ta, ai muốn học tiếng bang nước nào, thì cứ mua báo « Đông Pháp » mà xem, tự mình học lấy, như vậy thì lường-tiện cho người mới học, trồng vào hiểu ngay, chẳng cần ai dạy cũng biết.

Vả lại từ ngày có mục H-V.T.Đ. đến nay, kỳ báo nào, ấn công cũng có sắp lộn, có khi lộn mất cả câu, nên bấy lâu tôi tính viết thơ cho báo quán, đặng đính chánh lại, và cho các bạn đồng chí ta biết luôn thể, mục H.V.T.Đ. tạm đình bản một ít lâu, ngặt vì công sự đa đoan, nên chưa viết thơ báo báo-quán, nay nhờ có bài của tiên sanh, nhắc nhở tới mục «Hán Việt Thường Đàm » thì tôi cũng nên thừa dịp nầy, đặng cho mấy ông bạn đồng chí của mục H.V.T.Đ. nầy biết, chẳng bao lâu, tôi điều dình yên cả việc nhà rồi, sẽ ra cầm bút lại viết tiếp luôn luôn, chớ chẳng dám để vẫn lâu như xưa vậy nữa, xin bạn đồng chí với ta, biết mà tha thứ cho.

Trung-Quốc Quốc-Dân-Đảng,
Tổng-Chi-Bộ Thơ Ký
Thái Bình Dương.

(1) Cũng như chữ tàu, mà người Nhựt lại đặc thêm Dấu Mũ của họ, thành ra một thứ chữ riêng của nước Nhựt bấy giờ vậy.

TRƯỜNG
Nguyễn-văn-Mùi
10, rue martin des Pallières, 10
ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa đầy rất chuyên môn, và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đẳng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rỗ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa :

Bút-toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sự, nhà nước, ngân hàng, v.v.

Viết thơ từ đơn trọng theo nhà buôn và các cách làm những tơ phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân-hàng ,Documents commerciaux). Hai khoa nầy dạy dùm.

Có đều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trọng bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Làm lãnh sổ sách nhà buôn trúng theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ - NGHỆ BẮC

ĐỨC-LỢI

105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xã Tây)

Bổn tiệm mông ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sắng 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiền, tranh liền, bình phuống cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau : Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu màu : Tranh, áo gối, nắp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chả nhân kính cáo.

PHỤNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

It lời thành thật

CÁM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đặng vững bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẵng diệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hãy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu-thành Chợlớn đặng phòng khi thừa nhân cho có chỗ nghỉ ngơi yên tịnh

Bởi vậy chúng tôi mươn vừa lòng qui khách, và hồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, để hiệu là :

1. — ĐÔNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tông-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.
2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tông-đốc-Phương, số 76 và 78.
3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu-thành Saigon ba tiệm là ;
1. — NAM - TRUNG - KHÁCH - SẠN, Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.
2. — NAM - THÀNH - KHÁCH SẠN, Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.
3. — NAM-HƯNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin qui khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quảng-lý. PHAN-VAN-Đ...

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là, ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết, hắt hơi lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều ; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công, vì tự Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Nam-Việt bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khổ-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.... 0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị hàn đàm tà nhiệt, bổn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đau nhức, các chứng trúng cảm, uống thuốc nầy lập tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... 0$10

Mandat để gởi cho Huynh Thanh chủ tiệm VAN AN DƯỜNG
Rue Ch. ... Boulevard, Saigon.

Một lôi nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cầu chứng và sửa đổi thêm. Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày máy nầy đảm chắc rằng :
1° với 110 kilos lúa khô không khi nào ở tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos.
2° tiền sửa máy mỗi không quá sáu đồng một năm.

Người ta lại cón quả quyết rằng :
Với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được 80 gia 12 giờ giá 450 $
Với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được 150 gia 12 giờ giá 750 $
Với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được 250 gia 12 giờ giá 1000 $
thứ 12 ngựa 250 giá tính luôn tiền dụng máy giá 1.150 p. ai mua cho biết trước Huê-lợi — 100 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy ôi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền ở phí mỗi ngày : tiền cỏ lúa ngựa, bò để máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 60 kilos gạo trắng mỗi giờ.

Mỗi chục gạo lúa lợi được 4 p. 50 — 5 p. mỗi một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy mới bằng sắt, sì mang và đá cẩm thạch

Máy sửa sang lại kiểu thiệt tốt, tiện lợi cho việc canh-nông, và dùng được lâu. Mỗi cái 25$00 kể cả cước phí.

Chuông đe sau cưa để phòng kẻ trộm, cột vào cái giây để ngoài sân. -- Chuông bán có người tới. Mỗi cái 2 $ 20

J. BRUNEL
65, Rue Mayer, Saigon
Gần bên đất thánh tây ở Dakao

Kháng tướng mạng như thân
神如命相看

Kính tỏ cùng Lục-Châu chư quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết «THỜI-VẬN » *Công-danh hoạ-phước, giàu nghèo*, như thế nào, hoặc số mạng, sang-tử cùng là muốn xem đất, xây nên nhà, chỗ dề huyệt-mả cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HÔ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đã có danh lớn trong « Lục-Tỉnh » đoán cho thì khỏi lầm, người học ít mà lầm càng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi đây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư quí đồng-bào đến xem thì rỏ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh :
HÔ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N° 47 Rue Amiral-Courbet
SAIGON

Bán đất

Muốn bán một sở đất bốn mẫu 50 cáo tọa lạc tại Tân-Uyên (Biênhoà) có sạng (gravier) đã có giấy phép cho khai hầm sạng. ai muốn mua đặng lấy sạng xin đo nơi M. Hội-Đồng Liêm ở tại Biênhoà.

Cải tử hồi sanh

Tôi có bịnh ho kinh niên, thuốc chi chữa cũng không hết, mà lại thêng và ra huyết trắng, điếc hai tai và hai lỗ mũi nghẹt cứng, thầy thuốc nào cũng kỳ tôi qua tháng tám thì chết. Tôi phải lên Nam-Vang cho chồng tôi hay, đặng tiền thầy tiền thuốc.

May lên đó nhờ có người lóng tôi chỉ cho tôi biết có thầy chín:

Nguyễn-văn-Nhu
Ở LÀNG TÂN-THỚI-TRUNG
HÓCMÔN

Ba đời làm thuốc, chuyên trị bịnh nầy, chẩn đau bịnh đó, trăm người chẳng hề sai một. Tôi hiện trở về đặng qua thầy coi mạch uống thuốc, thấy hết lòng sẵn sóc điều trị cho bịnh tôi được mạnh như xưa, mà không tốn bao nhiêu tiền. thiệt là lòng thầy nhơn đức lắm.

Vì vậy, tôi đăng nhựt-trình, một là để cảm ơn bà hà hải của thầy, sau giới thiệu cùng ai đau bịnh nầy thì nên gấp tới thầy cho sớm đặng thầy cứu giúm cho mau mạnh thiệt chắc chắn, tôi chẳng nói sai.

THỊ-VÔI và NG-V.-MANH,
Làng Tân-thới-lam, kinh.

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

Danh Lợi

Suối đờn cầu kêu hỏi khách lo
muốn nghe, và khẩn đến cầu thơ
của qui ông quen dùng :

Bảng thứ 1er mỗi khúc.....	3$00
Bảng thứ 2e	1 00
Bombay nhiều thứ 1er.....	3 00
Bombay nhiều thứ 2e.....	1 00
Nhiều tàu (cảnkho).....	2 50

Xin qui ông quen dùng để thơ chỉ rõ hong nào mấy lớp có tóc để mấy vấn riêng, và cấp tóc phải lấy ni (contour de tête) trong nhà có sẵn gởi lại lập tức, còn về phần tiền gởi nếu hai khăn sắp lên sổ phi tôi chịu.

Lời rao xin qui ông nhớ lên tôi là :

NGUYỄN-VĂN-BÚP,
Propriétaire: Suối-đờn,
Bình-nhâm, (Laithiêu).

Nhà đất bán

Hai sở đất vườn cây trái và nhà ngói cách gạch, cột gỗ, thấp đèn khí, ở gần tiệm bán đồ Bachiès, bên phố-đa.

Việc mua bán do nơi M. F. NGHĨA, Thông-Phán Gadinh.

Ai muốn

Xin việc làm ở đồn Cao-su, cai, thơ-ký, cùng là điền-bộ (infirmier) cứ viết thơ ngay cho hãng Micheljin ở tại đường số nhà 35 thì sẽ có trả lời.

Đông-Pháp Thời-sự

(Tiếp theo)

Còn cái đập thì nhà nước đương mộ phu, mua vật liệu lắm. Công việc làm rất khó khăn tốn kém và có xảy ra lắm điều phiền não cho dân. Bốn năm trời khổ về nỗi đi làm cu-li Đồng-cam!!!

Đến nay công việc làm coi bộ tấn tới lắm; chừng cuối năm nay hoặc sang đầu năm 1929 (kỳ tỷ) thì hoàn thành cái đập Đồng-cam, và có thể cho nước về các ruộng bên hữu ngạn (*tổng Hòa-lạc, Hòa-mỹ*).

Còn bên tả-ngạn thì dợi khi nào khúc mương ở Phú-sen đắp xong thì nước mới về được miền dưới nhưng cũng không lâu. Dân nhà quê nghe được tin nầy thật là vui mừng. Các ruộng nương sẽ có dư nước mà làm hai mùa, không lo đại hạn nữa, bao nhiêu ruộng deo sẽ thành ruộng cấy cả, tốt vô chừng.

Những ruộng mà nay giá độ 25 hoặc 30 đồng một mẫu mười gia thì giá sẽ tăng lên đến 200 đồng. Sự thu hoạch sẽ tốt lắm. Tốt hơn năm Tỷ nhiều (1924) vì nước mương cho vào ruộng lúc nào, hoặc bao nhiêu thì tùy ý nhà nông, gặt được đến ba lúa.

Dân Phú-yên tuy ít người, nhưng khi mà ruộng nương đã tốt thì lo gì dân Bình-định, dân Quảng-ngãi chả kéo nhau vào đây làm giúp.

Sự dẫn-thủy có ích lợi cho nhà nông như thế, mà người nhà quê ta ít hiểu thấu. Khó nhọc mấy năm trời mà nay gần được ăn thì lại đem bán đi. Có mấy nhà tư-bản người các nơi và người tây mới đến đây mua ruộng.

Họ sẵn tiền mua đất xong trả tiền ngay: nên dân nhà quê về miền Sơn-Lạc có bao nhiêu ruộng là xô ngay đem bán cả. Họ lại dùng người đây trả tiền tháng và cho hoa hồng để dụ mua đất cho họ, nên mua được giá rẻ lắm Họ rất khôn ngoan, cứ chọn chỗ ruộng giáp mương là mua, đất bao nhiêu cũng trả. Vì vậy nên giá ruộng đã thấy hơi cao, có chỗ một giá deo đã tăng giá lên đến 20 đồng; nhưng tăng thế cũng chưa nhiều, vì khi được ăn nước dẫn-thủy thì ruộng đất sẽ mất như vàng, vì như ở phía Đồng-trạch Đồng-cọ.

Xem như vậy thì biết người nhà quê ta khờ quá, còn có hơn một năm nữa được ăn nước mà đem bán cả ruộng đi. Hỏi ai là người tai mất trong dân, nên đem sự lợi hại ra mà bàn, kẻo đến khi hối lại thì không kịp nữa!! Nước đến ruộng mà ruộng đã bán đi rồi, thì lại phải dầm dầu đi làm thuê, làm mướn.

Nông nổi ấy mong sao đồng-bào hiểu thấu!!!

Cái đập Đồng-Cam đã sắp xong, Các ương tả, hữu nước lưu-thông,
Bao nhiêu ruộng xấu nhiều người muốn,
Biết mấy từng hoang lắm kẻ mong.
Chớ bám bạc tiền nhà phú-hộ,
Mà quên công nghiệp của cha ông.
Điền viên còn đó, còn hoa lợi,
Tấc đất như vàng có biết không??

CÔNG THỤY.

Đem học trò về tây

Các ông bà muốn cho con sang học bên Pháp, cùng các cậu thanh-niên muốn theo sự học đặng hoàn toàn thì sẽ có người đưa đón tử tế, trông nom coi sóc mọi việc và học hành chắc rằng hâu vân sẽ đặng có kết quả mỹ mãn hoàn toàn. Sẽ gởi vô học các trường Lycées, Collèges hay là Pensionnats ở Aix-Marseille tùy ý muốn của học sanh.

Nhận học-sanh từ 8 tuổi tới 20 tuổi. Giá cả tùy theo tuổi mà định từ 75$00 cho tới 160$00 một tháng. Dạy dỗ, bảo ban, ăn uống, giặt ủi và trông nom hết mọi việc, coi quần áo và hành phi không kể.

Ai muốn hỏi rõ ràng, xin hãy đến Thương - Mại Học - Đường (Ecole Commerciale) số 146bis đường Pellerin gần bảo Công-Luận mà hỏi.

Ai muốn mua ?

Một cái nhà thiệt tốt, cất theo kiểu kiêm thời, có bốn phòng, sơn vẽ thiệt đẹp, còn mới tinh hảo. Chung quanh nhà có vườn cây mát mẻ, có nhà bếp, nhà để xe-hơi, nhà bồi, ở tại góc đường Mac-Mahon — Legrand de la Liraye, phía trước nhà đường tráng đầu hắc không bụi bặm chi hết, chung quanh nhà có tường rào.

Giá nhứt định nhà và đất :

20.000 $ 00

Xin do nơi nhà số 12 đường Catinat.

Phòng khám bệnh

Của ông Cao-sĩ-Tấn là y-khoa tấn-sĩ ở bên tây mới về. Trị dũ các thứ bịnh.

Bà Cao sĩ-Tấn cũng là y-khoa tấn-sĩ có mở một phòng riêng chuyên-trị bịnh đờn bà và con nít.

Tại số 150, đường Mac-Mahon, Saigon.

HÃY NÊN ĐỌC

Tiếng đờn tri-âm

Tiểu-thuyết mới xuất bản

Văn-chương rất lưu loát mà dân dị, có nhiều cảnh ngộ rất lý kỳ, nhiều đoạn thiết thương tâm, là rõ cái ăn-tình xã-hội ta ngày nay. Ai cũng nên đọc.

Giá 1$. . . . . 0$50

Mua sỉ và mua lẻ tại Thinh-Quang Thư-Quán, 35, Rue Sabourain, Saigon.

Cần dùng gấp

Có một xưởng kia muốn dùng nhiều thợ Ajusteur, Tourneur, Chaudronier và một người cho thạo về việc máy móc xe hơi, lương bổng khá.

Ai muốn xin do nơi M. Trần-quang-Gi, Rạchgiá.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU-HẠN VỐN 250.000 $

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy :

1· Lãnh tiền đem gởi không hen kỳ bằng bạc Đông-Pháp, hay là tiền quan Langsa đặng 4 ly lời mỗi năm ;

2· Lãnh tiền đem gởi có hạn kỳ (5 ly lời mỗi năm nếu gởi 6 tháng ; và 6 ly lời nếu để một năm) ;

3· Bán chi-phiếu (chèques) và gởi tiền qua Đại-Pháp bằng dây thép hay là gởi theo tàu trọm (transfert par cable ou par courrier).

4· Cho vay dũ cách ;

5· Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoại-quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty Việt-Nam ngân-hàng sẵn lòng mà chỉ rõ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, *Số 34 đường Pellerin.*— SAIGON

Dây thép nói số 748. Tên dây thép : **Créditana.**

Có một mình

HIỆU

NGUYỄN-VĂN-TRÂN

94-96 Boulevard Bonnard

SAIGON

Téléphone nº 178

Bán đủ thứ. **Ni mỏng**

đủ màu. *Để may áo dài cho Annam* tốt, mướt, rẻ hơn hết.

Bán sỉ và lẻ

Qui cô, qui thầy, có cần dùng, xin viết thơ hỏi échantillons và giá.

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

Tràng hoa tang

(couronnes)

bằng cườm, và bằng sành

Kể giá từ 8$00

Giá riêng cho các hội Lương-hữu và cho các người mua đi bán lại

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille

Đèn COLON

Thiệt hiệu mới lại

Đốt bằng dầu lửa

Đốt dễ và mau

Tiện lắm có dùng cả Nam-Kỳ

Trữ tại cửa hàng

Trần-quang-Nghiêm

số 200 đường d'Espagne Saigon

?

AI MUỐN

Mua - bán hay cầm thế

Đất

Nhà cửa

Vườn lược

Ruộng nương

và tư sản khác

Thì cứ hỏi tại sở :

O. T. I. C. A.

Office de Transactions Immobilières Commerciales et Agricoles

9, Rue Taberd -:- SAIGON

LỜI RAO

Muốn bán bớt một sở đất ruộng 800 mẫu, có kinh, có bờ hẳn-hòi, huê-lợi mỗi năm chừng 20.000 gia, ở dựa mé Kinh-xáng, thuộc hạt Camau.

Ai muốn mua dứt, hoặc hùn vốn làm chung, hoặc bao-hóa, xin cứ tới thương-nghị cùng M. Dejean de la Bâtie, báo Echo Annamite.

Cours de commerce par correspondance

(Dạy thương mãi chẳng cần đến trường)

Bài vở gởi đến nhà, dạy bút toán, đánh máy chữ, viết thơ giao thiệp mua bán. Học cách nầy đỡ tốn tiền. Đã dạy từ năm 1918 tới nay, số học sanh ra giúp việc hãng có gần 400 chưa kể số học sanh cùng sĩ nữ có vốn về lập tiệm hoặc giúp việc tiệm nhỏ cùng các sở nhà nước ngoại ngạch.

Muốn học xin do nơi :

Cours de commerce par correspondance

296, Quai de Choquan, 296 à Cholon

LA TORTUE

Phan-thúc-Trác

16, Rue Sabourain, à Saigon, 16

Tiệm bán Đồi-mồi, Ngà, Đồ-bạc, Trướng, Câu - đối sơn, Trướng câu đối hiếu hỷ bằng hàng, vòng hoa dâm tang, trang sơn-thủy bày trong sa-long và các hàng tơ lụa Bắc-kỳ thiệt tốt.

Làm đại-lý :

Máy khâu của Đức Sunkée thuốc-trà Hoàng-phát.

Nếu đồng-bang ở lục-tỉnh qui ông muốn làm đại-lý bán máy khâu và thuốc-trà xin viết thơ hoặc có dịp lại bổn tiệm xin thương-nghị.

Kính cáo.

La Tortue,
PHAN-THÚC-TRÁC.

Lê-công-Hòa, công-ty hiệp nặc danh

Định bán đồ nữ trang, đồ nhậy thợ bạc, đồ nội hóa ngoại dương

Nhà hội chánh : N· 62, Boulevard

Tổng-đốc-Phương, Cholon

Ngõ cùng qui đồng-nghiệp khắp nơi đặng hay : số vốn của công-ty thợ bạc theo điều lệ tam thì định 40.000$00 chia ra 4.000 cổ phần mỗi cổ phần 10$00 mà lại dành phần cho người thợ bạc mà thôi, cốt ý mỗng mỗi ông thợ bạc đều có tên trong công-ty, nên cấm không cho ai hàng quá một trăm cổ phần, có phải là Muốn liên lạc cùng nhau mà lo cho nghề nghiệp, mua và bán cùng nhau, là ý muốn lập Công-ty cho có sẵng bạn hàng, nghĩa là cả ngàn người hiệp lại tức nhiên là cả ngàn người bạn hàng của Công-ty ta vậy, nào dễ đâu hô hào cổ động hơn mấy thầy trường, đến ngày Đại-hội-đồ nói rằng khóa sổ, mà số vốn trên đây chưa đủ.

Bởi vậy chúng tôi định sửa điều lệ lại có quan Notaire thị chứng đăng hoàn, đã đủ phép thành lập, song điều lệ mở rộng, bất luận là ai, miễn là người Việt-Nam mà có lòng nhập sổ phần vào Công-ty không hạng lệ là bao nhiêu cổ phần cũng đặng. Nghĩ vì Annam ta là chúng tôi đây, không mấy khi mà hô hào lập công-ty buôn bán hầu chia một chút ít lợi lộc với khách ngoại. Ấy vậy bằng cai quản chúng tôi rất mong qui đồng nghiệp cùng qui ông tư bổn thuộc người Việt-Nam nếu may mà được qui ông không chấp phần thấp hèn, thì xin giúp sức nhập cổ phần tăng thành vào công-ty cho cho mau thơm hành.

Luôn đây kính mời qui ông đến ngày 10 Avril 1928, là ngày công-ty khai trương xin mời qui ông đến trước là mừng cho anh em tôi hiệp tác lần thứ nhứt, sau giúp cuộc mua bán hoặc nhập cổ phần thì bon công-ty rất hậu tình thâm cảm.

Mandat cổ phần xin gởi cho Thủ-bổn để như vầy :

M. LÊ-VĂN-NGỮ,
n· 62, Bd. Tổng-đốc-Phương, Cholon.
Bằng cai quản Lê-công-Hòa công-ty kính cáo.

?

Muốn bán

1· Miếng đất rộng, nền đẹp ở đường Kinh lấp (Canal de doublement) Cholon.

2· Miếng đất rộng ở làng Phudinh Cholon.

3 Miếng đất rộng ở giữa châu-thành, gần chợ mới.

4· Miếng đất rộng tiện lợi sự buôn bán ở Bình-đông.

5· Miếng đất ở giữa châu-thành, đường Quai de Belgique, 17 căn nhà ở châu - thành Saigon.

Huê lợi mỗi tháng 650 $ 00.

7· 15 căn nhà ở đường Frères Louis có cả miếng đất lớn.

Huê lợi mỗi tháng 427 $ 00

8· 8 căn nhà có cả đất ở đường Paul Blanchy.

Giá 17.000 $ 00.

Nếu ai muốn mua hoặc bán đất cất, nhà cửa, ruộng nương vườn rược, xin hãy do nơi hãng Mac-Mahon Office ở số nhà 61, đường Mac Mahon Saigon thời sẽ đặng vừa ý.

LAIT NESTLÉ

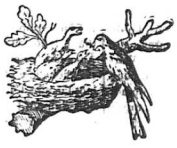

SỮA HIỆU

CON CHIM

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

Gánh hát có danh tiếng của cụ Cần-Nguyễn-Thân.

Dùng kim - ngọc-thạch

Đĩa hát bộ Annam

HIỆU

Pathé

Rất hơi tại Saigon của con hát nhà vua tại Huế.

Dùng kim sắt

Nhiều người trong lục-châu viết thơ cho bổn hiệu hay rằng tuy đương buổi thời nầy cải lương thạnh, song nhiều nhà Thượng-lưu ưa hát bộ xưa ; bổn hiệu cũng rằng làm cho vừa lòng chư qui-khách nên mới rút tiếng con hát của cụ Cần-nguyễn-Thân, là những tay hát thiệt hay, chẳng gánh nào bì kiệp ; ấy là để dùng cho vua xem đó thôi. Còn lấy hơi Saigon là có ý để cho lục-châu quán tử dễ nghe, dễ hiểu.

Xin qui-khách hỏi những nhà trữ của bổn hiệu cùng xem trong mục-lục chỗ khoản « các điệu hý kịch ».

Kính tỏ cùng qui ông qui bà rõ

Garage của tôi hiệu Garage Central, ở Boulevard Bonnard, số 26. Ngày nay, đã nhường phố lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini, Directeur du Garage Indochinois mướn.

Còn đồ đạt của tôi bán thuở nay trong hàng đồ thì đã dời hết lại ở tại tiệm tôi ở đường Amiral Courbet, số 24 và 26, ngang nhà ngủ N m-Đồng-Hương là đường hẻm hộng Chợ-mới Saigon, và nơi kho của tôi ở đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Chợ-lớn. Trừ ra một mớ xe hơi tôi bán lại cho MM Lê-văn-Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là giường sắc, giường đồng, bình sáng để vào xe it hao, cây cũng, thùng nước xe, đèn lanternes avant et arrière, đèn hông, đèn phares, đèn dọi, vải lợp mui xe hơi xe kéo, bình nước mạnh, đèn điện khí, nhiếp xe hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe hơi, xe torpédo và chassis camionnette hiệu La Buire, máy canot, vân vân.

Vậy xin mời qui bà trưởng tình tôi là người đồng-bang đến mua giùm tôi rất cám ơn và tôi sẵn lòng tính giá nhẹ cho qui ông, qui bà.

Còn ông nào có mua xe hơi muốn gắn đèn dọi, đèn lanterne, đèn hông, cây cũng, áo nệm đồ chơi, vân vân thì tôi có đủ. Xin đem xe lại tôi gắn cho đồ tốt mà lại tính giá rẻ hơn các chỗ khác.

Nay kính.

NGUYỄN-VĂN-KIỀU,
24 et 26, rue Amiral Courbert, Saigon.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

PHỤ TRƯƠNG PHỤ-NỮ và NHI-ĐỒNG

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 12 Avril 1928

Nâng cao địa-vị của phụ-nữ

Tri thức của phụ nữ lâng lên một phần thời địa-vị của phụ nữ tất cũng nhích lên một phần; đoàn thể của phụ nữ dầ dày dặn thêm một phần thời địa-vị của phụ nữ tất cũng bền vững thêm một phần; chức nghiệp của phụ nữ dã một ngày thêm phát đạt thời địa-vị của phụ nữ tất cũng một ngày thêm hoàn toàn. Địa-vị phụ nữ đến lúc bấy giờ, dầu ai muốn không nâng cao mà cũng thể nào ép xuống được nữa. Cũng những ở trong gia đình, như những quyền quản lý gia tài, thừa kế sản nghiệp, con trai dân ông dã không dám độc-chuyên, mà ngoài ra nữa đến quốc-gia, đến xã-hội, thế nào cũng phải nhượng cho dàn bà con gái chiếm một phần. Khi cuối cùng chắc là ôn và lí, qui và tiệc, các giai cấp đó phải mất dứt. Kết quả được như thế hà phải tình cờ mà được dâu, thật chỉ vì có ba cái tạo nhân.

1· Tri thức của phụ nữ so với phe trai có lẽ sâu xa hơn.

2· Đoàn thể của phụ nữ so với phe trai có lẽ bền chặt hơn.

3· Chức nghiệp của phụ nữ so với phe trai có lẽ tăng tấn hơn.

Lá cờ ưu thắng dã nắm vào trong tay các bạn con gái dàn bà, thời những môn công tử bột, anh hùng rơm thế cũng tự nhiên mà phải nhượng bộ. Quyền của dàn bà con gái đến lúc bấy giờ mới hoàn toàn. Quyền phe gái dã hoàn toàn thời địa vị phe gái muốn không nhắc cao mà không thể nào được. Vì vậy các chị em ta, muốn hái quả ở tương lai tất phải lo trồng cây ở hiện tại, muốn gặp mùa thu mà gặt bông, tất phải ở trước mùa xuân mà gieo giống.

Ngày tháng bây giờ là ngày tháng gì, tức là một cơ hội tốt cho chị em ta lên đường vận động đó vậy.

Hiện nay gió sóng nhân quyền ở các nước sùng sục sục, dục cho ta có vì thời muốn nhấy, có cảnh thời muốn bay.

Ở trong thời tình hình oan khổ của đồng-bào, chát chát chua chua, xui cho ta dầu ngon không thể ăn, dầu ngọt không thể uống. Có cơ hội như thế mà chị em không gắp lo vận động còn chờ lúc nào nữa dây?

Tuy nhiên, sóng nhào trời cuộn cuộn, sức giẹp sóng hè phải sức tầm thường, gió cuốn đất ào ào, gan chống gió tất phải gan liều lĩnh. Chị em nếu muốn thực hiện cái công vận động hà lẽ năm ba tờ giấy loại, một vài câu nói suông mà được dâu, tất phải có tư tưởng cho rất cao mới có thể dề ra sự thực, tất phải có thủ đoạn cho rất giỏi mới có thể thấy được thành công. Vậy tôi mới xem xét học thuyết cả Đông-Tây, so độ đạo lý cả kim cổ, đều gì nên lấy, đều gì nên bỏ, việc gì nên cách, việc gì nên theo, cầu cho dùng cách tự cường tự lập của các chị em, chỉ hộ cho chị em một cái đường lối như sau nầy:

1· Cải cách những đều tập quán xưa.

2· Phế trừ những câu lệ giáo hủ.

3· Thực hành những cái chủ nghĩa mới.

Ba đều đó nói tắt lại tức là nữ-giới cách-mạng (nữ-giới cách-mạng nghĩa là làm những việc cải cách thuộc về phe gái).

Bây giờ lại theo từ đều mà giải thích cho kỹ càng như sau nầy:

Giải thích đều thứ nhứt: tức là cải cách những đều tập quán xưa. — Tập quán chẳng qua là tai quen nghe, mắt quen thấy, miệng quen nói, xui nên nổi những việc lầm lỗi đó mới in vào óc người. Lẽ như: miệng quen hút thuốc thời lấy thuốc lâm ngon, kỳ thực thuốc có công hiệu gì đến vệ sinh đâu, miệng quen ăn trầu thời lấy trầu lâm thích, kỳ thực trầu có hỗ ích gì đến nơ ẩm đâu. Đầu quen để ót tóc thời lấy cao ót tóc làm đẹp, tay quen để móng tay thời lấy dài móng tay làm đẹp, kỳ thực đầu sinh n ều chí tay trữ nhiều dơ, làm hại cho vệ sinh có ích gì đâu. Đó là những việc nhỏ nhen, suy ra việc to lớn thời cũng như thế. Ở vào nước dã man thì quen những việc tập quán dã man, ở vào vùng hắc-ám thời quen những việc tập quán hắc ám. Ta thử nghĩ, nước ta dã có gì là không phải dã man hắc ám hay chưa, thời ta biết những đều tập quán của ta xưa tuy cũng có đều hay nhưng xét ra thời đều dở cũng không ít, mà tập quán dở thử nhứt là ở trong gia-đình; tôi xin trích cử những việc rất lớn.

1· Như quyền gả chồng cưới vợ chỉ theo ở lòng cha mẹ mà không theo lòng con, thậm chí đem con gái làm mồi ninh hót mà ép bức con phải nhục giá ô danh, đem con gái làm của bán buôn mà sách cưới hỏi đến hàng nghìn hàng vạn. Cứ nguyên lý vợ chồng lấy nhau cốt nhứt là nam nữ tương duyệt, tất phải tài hạnh với chức nghiệp người trai người gái có bằng lòng nhau mới có thể đẹp duyên phải lứa. Cớ gì lại chỉ theo ở lòng cha mẹ mà không theo lòng con, cha mẹ muốn sao thời con phải chịu vậy. Dâng con để làm mồi ninh hót, bán con (1) để làm mồi phát tài, dầu có người con trai tài hạnh đến bao nhiêu, vẫn người con gái rất bằng lòng, nhưng chỉ vì không làm mồi ninh hót cho cha được, không làm mồi phát tài cho mẹ được, thời con cũng phải cắn răng chịu chết, quẹt nước mắt thầm mà thôi. Việc tập quán dở đó đã giết oan vô số dâu tốt vợ hiền. Đó là một việc nên cải cách.

2· Hai là như gia tài sản nghiệp tất phải để lại cho con trai mà con gái lại không có quyền thừa kế, nhà nào sanh con gái không sinh con trai thời đặt con thừa tự được giữ lấy gia tài mà không để cho con gái. Xin thử hỏi, con trai là con mình đẻ ra, con gái không phải là con mình đẻ ra hay sao? Việc đó nói theo về đạo lý vẫn không công bình, nói theo về pháp luật vẫn không chính đáng, số dĩ tử xưa tới nay không ai giám cãi cũng chỉ vì tập quán dở mà thôi. Đó là hai đều tập quán nên cải cách

3· Ba là việc làng việc họ việc giao tế nhứt thiết đàn bà con gái không được dự vào. Tuy cũng có người tài cao đức tốt học rộng biết nhiều sự với người trai, ngoài bộ râu không gì là kém cả, mà cũng mắc một câu: « phụ nhơn vô ngoại sự » nên nỗi quanh năm chôn dưới bếp, trót đời nhốt trong buồng. Có lẽ đâu con gái là bầy heo hay sao? Cớ gì không được bàn bạc đến việc ngoài, không được mùa men ở trên trường thiên diễn. Cái tập quán dở nên cải cách đó là ba đều.

Nay lại giải thích câu thứ hai, tức là phế trừ những đều lễ giáo hủ. Xưa nay ở trong gia đình, ở ngoài xã hội, sở dĩ thắt buộc được con gái dàn bà chỉ có mấy câu lễ giáo làm chạc mũi mà thôi. Xin ai thử nghĩ, lễ giáo rất to lớn, rất nặng nề, có gì hơn nước có vua, mà bây giờ bên Âu-châu, bên Mỹ-châu cho đến nước Trung-hoa ở Á-châu thời hai chữ quân thần dã bỗ trôi, mà những nước bỏ quân thần đó có thấy gì là bất đạo vô lý đâu? Thế mới biết rằng: lễ giáo không phải là trời bày đặt ra mà chỉ là theo ở thời đời tùy thời tùy thế mà sinh ra thế

Lẽ giao nước ta có những đều rất quái như những câu: « nam nữ thụ thụ bất thân » nghĩa là con trai con gái không được đem tay mà trao chịu cho nhau, lại như câu: « nam nữ bất đồng tịch nhi tọa » nghĩa là con trai với con gái không được chung nhau ngồi một chiếu. lại như cha mẹ bảo con dầu phải trái mấy cũng phải theo, con cái cha mẹ dầu phải mấy cũng là tội bất hiếu. Như những đều đó, thiệt không ra lễ giáo gì, bảo giống người là giống súc vật hay sao? nếu không phải là giống súc vật, thời trai với gái, ai nấy cũng là người, chung với nhau ngồi một chiếu mà dã đến nỗi tội ác gì, thân lấy tay trao chịu với nhau mà dã đến nỗi xấu xa gì, kể như những phường du đảng những môn tà dâm, ong bướm xăng xiên, trăng hoa đường chợ, đó mới là súc vật mà thôi. Nếu bảy giờ nhau mà không bao giờ quên đạo đức đi, đứng với nhau mà không bao giờ bỏ khuôn phép, nói với nhau mà rật là nói những việc chính, làm với nhau mà rật là làm những việc hay, thì có có gì mà trai với gái không làm bầy bạn cùng nhau được? Thử nghĩ ở trong nhân quần, ở trong xã-hội một nửa bộ phận là phe gái, một nửa bộ phận là phe trai. Vì như mình con người tất phải có tay tả với có tay hữu, quả địa cầu, tất phải có nửa đông với nửa tây. Bây giờ hai bộ phận đó cách tuyệt nhau mà không liên lạc, thế thời mình con người mà cắt một tay, quả địa cầu mà tan một nửa, có lẽ còn được sao? Kìa xem như châu Âu, châu Mỹ, trai với gái học chung nhau ở một nhà trường, ngồi chung nhau ở một tòa nghị viện. Trình độ người nước ta vẫn chưa có thể so sánh được họ, nhưng mà mở đường giao tế xã-hội cho phe gái với phe trai, những người con gái nào chí khí giỏi, tính nết lành, tự nhận mình là một bậc hào kiệt không râu, thời những lễ giáo hủ ngày xưa, xin chị em phải ra sức phế trừ ngay mới được.

(1) Tục người có câu rằng: nhà giàu bán lúa, nhà khó bán con.

GIA CHÁNH

Mấy bà Nội-trợ nên biết

1

Giữ đồ cây cho khỏi mục nát

Những đồ bằng cây bị dề ra chỗ mưa nắng thì thường mau hư. Muốn giữ cho được lâu bền thì lấy nước sẵ-bong có trộn lộn vô một chút acide sulfurique chà cho khắp. Cây dã chà thử nước đó thì nắng mưa không thấu vào được nữa, giữ được hoài hoài, khỏi mục nát.

2

Thuốc đánh rang tốt lạ lùng mà không mắc tiền

Lấy một cục than, đốt cho cháy thiệt đỏ rồi lấy ra. Thồi cho bay hết những tro bám ở bên ngoài rồi đem dám cho thiệt nhỏ hơn cám. Đựng vô trong ve, có nút kín dặng dùng lần lần. Thuốc nầy đánh răng vừa trắng mà vừa sát trùng.

3

Cách tẩy những đồ ni, vải bị dính dầu-hắc

Để chỗ bị dính dầu-hắc lên trên mảnh vải dày, không có vải dày thì dùng vải mỏng gấp lại bốn, năm lần và nhúng nước cho ướt rồi lấy essence térébenthine xát vô. Dùng bàn chải răng mà xát.

Như bị dính dã lâu thì phải nhúng vô beurre hay dầu olive rồi để trọn một đêm. Bữa sau lấy essence térébenthine mà giặt. Giặt rồi dùng phấn (blanc d'espagne) rắc lên trên, sau 24 giờ mà dủ phấn đi. Lâm vậy là dề cho khỏi còn dấu hoen ố.

4

Dầu sà-lách thế nào thì tốt?

Muốn biết là dầu tốt hay xấu thì lấy ve dầu lắc mạnh một lúc. Nếu thấy nổi bọt thì là dầu tốt.

5

Làm cho khỏi tóc bạc

Người ta ai không qui cái xuân xanh? Như là đờn-bà. Chưng thấy lo rụng mấy sợi tóc bạc thì phiền biết mấy! Nên dùng cách nầy thì giữ được tóc đen hoài.

Khi tóc bạc lò mọc thì lấy 4 gr. sulfate de fer nấu lấy nước rồi chế 250 gr. rượu chát đỏ. Mỗi sáng chải đầu thì nhúng lược vô nước đó mà chải lên tóc, chải luôn trong 15 phút. Khi thấy tóc dã đen thì không cần mỗi sáng mỗi chải như vậy nữa, trong mỗi tuần chải 2 lần mà thôi.

Nước nhuộm tóc đó phải đựng vô ve chai, nút cho kín mà cất ở chỗ thiệt tối

6

Cách hàng những nồi soong lủng

Những đồ dùng trong bếp như nồi, soong bằng thiếc, bằng aluminium v.v. khi xài lâu ngày bị lủng thì có cách hàn như vầy, rất diệu.

Lấy giấy thiếc (thiếc gói ngoài những bánh chocolat) dán lên trên cho lủng, dán bằng lòng trắng trứng gà. Dán một lần, để cho thiệt khô rồi cứ như vậy dán lần nữa rồi tới lần thứ ba, thứ bốn, kỳ cho chắc thì thôi. Hàn như vậy tốt lắm lửa nóng mấy cũng được. — QUAN-GIA.

Tôi nói thế, không phải vì những môn con trai hư mà « nối giáo cho giặc », cũng không phải vì những môn con gái xấu mà « dọc đường cho kiến nhoi » tôi chỉ ước ao cho các chị em làm nên một hạng người rất cao thượng sẽ làm gương cho các anh em. Ái tình vẫn có mà ái tình cho trong sạch mới là ái tình, bầy bạn vẫn có mà bầy bạn cho chính đại quang minh mới là bầy bạn. Các chị em ta được như thế thời phế trừ những đều lễ giáo hủ tôi thiệt trông mong với các chị em.

(còn nữa)

VIỆT - ĐIỀU.

LƯỠNG TÂI-LƯỠNG

CỦA

Trương-quang-Tiên

Mới xuất bản

1. Chiêu-Quân lầm kế gian-thần,
2. Chiêu-Quân giáp mặt Hán-hoàng mỗi cuốn 14 hình chụp, giấy lãng: 0 $60
3. Ngũ-Tân từ-biệt vợ cất binh 0 50

(rút lớp hay trong Chung vô Diệm)

Mấy bổn nầy, tác-giả giữ bản quyền nên khi viết rất kỹ-lưỡng.

Có để bán tại nhà in Jh Viết, và khắp các tiệm sách.

TRỌN MỘT NGÀY BÁN KHÔNG LẤY TIỀN

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN bán đủ vật-dụng kiểm-thời ở chợ-cũ đường Vannier, và nhà hàng lụa hiệu NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN, ở đường Catinat đồng kính lời cho chư quí-khách rỏ:

Kể từ ngày 15 Mars dĩ chí ngày 15 Avril 1928, trọn một tháng nầy hai nhà buôn của chúng tôi định *bán một ngày không lấy tiền*. Cách bán như sau đây: khi qui-khách đến mua đồ chúng tôi sẽ biên facture (toa) cho qui-khách, trong toa có biên số bạc mua kỳ tên và đóng con dấu hiệu rỏ ràng, còn chư qui-khách ở xa gởi thơ mua thì chúng tôi cũng biên toa gởi theo hàng hóa; chư qui-vị sẽ cất giữ cái toa nầy.

Đến ngày 15 Avril 7 giờ sớm mai, chúng tôi sẽ dùng cách bắt thăm rất công bình, có mời quan Trưởng toà sở tại làm chứng, cắt ra 31 tấm giấy, mỗi tấm biên mỗi ngày, biên từ ngày 15 Mars chí ngày 14 avril, đoạn sẽ cuốn tròn 31 tấm nầy, lại niêm phong kỹ lưỡng bỏ vô bao kín, xóc tròn trước mặt khách mua hàng và quan Trưởng-toà, rồi sẽ cậy một người khách thò tay vô bao kín mà lựa ra một cuốn, mở ra có biên rỏ ngày tháng đó tức là ngày bán không lấy tiền; chứng ấy chúng tôi sẽ rao đủ trong các nhựt báo, chư qui-khách sẽ đem cái toa mua hàng ra đó, coi cái ngày bắt thăm ra đó có trúng nhằm ngày biên trong toa chăng?

Như trúng thì qui-khách sẽ đem cái toa đó đến bổn-hiệu, bằng ở xa thì gởi theo thơ, chúng tôi sẽ thối hồi số bạc mua lại cho qui-khách y theo trong toa (1).

Cách sắp đặt bán như vầy là vì chúng tôi muốn tỏ lòng thành thật cầm tạ thạnh tình của chư qui-khách giao thiệp cùng bổn-hiệu trọn mười năm nay, xin chư liệt-quí tưởng tất lòng thành của chúng tôi, dời gót đến mua chơi. Vẫn biết mua đâu cũng trả tiền, song qui-khách chiếu cố đến bổn-hiệu mà mua thì đã tỏ ra lòng đại-nghĩa, giúp đỡ cuộc thương-mãi của người Nam mình, lại mua được giá rẻ hàng tốt mà nếu may ra thì lại còn được hưởn số tiền mua lại.

Các cuộc xỗ số cả muôn triệu số mà cũng có người trúng huốn chi trong một tháng 31 ngày thì có khó chi mà không gặp một ngày trúng, xin qui-khách chớ bỏ qua.

Tờ giá mục (catalo) Mars 1928 của bổn hiệu in gần rồi, lúc in xong sẽ cập theo nhựt trình mà gởi cho chư qui độc-giả y như năm ngoái.

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
ở chợ-cũ Saigon
số 48 và 50 đường Vannier
và nhà Hàng Lụa ở số 42 Catinat
đồng kính

(1) Như khách ở xa mua phải gởi cách lãnh hóa giao ngân, thì xin kể số bạc hàng hóa mà trả lại, không trả sở phí tiền gởi. Hàng hóa phải lãnh trước ngày 15 Avril, nếu lãnh sau ngày 15 Avril thì đầu cho ngày biên trong toa trúng nhằm ngày xỗ ra cũng kể là không trúng, trừ ra những qui-khách khi gởi thơ mua đồ có gởi mandat trả trước nửa phần tiền, thì dầu có lãnh sau ngày 15 Avril hay là trễ nãi thế nào nếu trúng thì cũng được hưởn số bạc lại.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Dịu-dàn, lanh-lẹ, êm-ái, xinh đẹp, đều là các cái tánh chất quí hóa của kiểu xe

Hiệu BERLIET

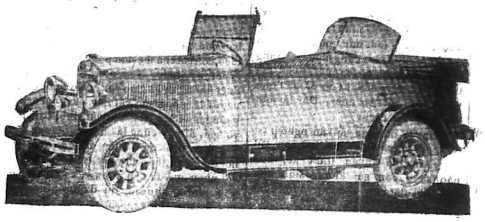

Chư-vị hãy nên đến thử cái kiểu mới

4 máy và 6 máy

Xe Trần để đi du lịch các xứ xa.

Xe kiểu ngọc-lộ, tay cầm ở trong

Dàn xe rất tốt đẹp từ kiểu xe trần 0 ngựa bốn máy,

5 chỗ ngồi mà giá bán chỉ có 1.900 đồng mà thôi.

Lại có các kiểu xường xe vận tải đủ sức

Xin mau mau đến xem tại

GARAGE INDOCHINOIS

Đường Lefèbvre số 1, Saigon

là hãng có độc-quyền thay mặt cho hiệu xe **BERLIET**

Lại có hãng nhánh tại Cânthơ. Mau mau đến mà thử xe **BERLIET** thì sẽ vừa ý.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022